

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniški prostori: 2637 S. Lawndale av.
Office of publication: 2637 So. Lawndale ave. Telephone: Lawndale 4635.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XI. Cena lista je \$3.00. Entered as second-class matter January 23, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., SREDA 14. AVGUSTA (Aug.) 1918. Yearly subscription \$3.00 ŠTEV.—NUMBER 190.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, or file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Zavezniška ofenziva v Pikardiji v polnem tiru.

Naročnikom dnevnika "Prosvete" na znanje.

Apeliramo na vse naročnike, da plačajo svojo naročnino točno in pravočasno, ker drugače bomo morali v smislu novega zakona vstaviti pošiljanje lista vsakemu na isti dan, ko mu poteče naročnina. Vsakdo, kdor želi list prejemati redno in točno, naj ponovno naročnino predno mu poteče.

Z dnem PRVEGA OKTOBRA gre v veljavo zakon, da se mora prenehati s pošiljanjem lista tisti dan, ko poteče naročnina. V poštevanje to in plačate svoje naročnino vsaj teden dni predno vam poteče. Vsak lahko ve, kdaj poteče njegova naročnina, nad vašim naslovom na rumenem listku je tiskano do kdaj je list plačan, n. pr. (September 20—18) to znamenje pove, da vaša naročnina poteče na ta dan. Ker je velika draginja na papirju in vseh tiskarskih stvarih, nadalje ker moramo plačati višjo poštino za pošiljanje lista že od prvega julija naprej letos, je zelo važno, da vsi vpoštevate vse te razloge in vselej pravočasno plačate vašo naročnino, katero lahko plačate vsak čas pri društvenih tajnikih, potovalnih ali drugih zastopnikih ali jo pa pošljete naravnost na UPRAVNIŠTVO "Prosvete" 2637 So. Lawndale, Ave., Chicago, Ill.

VOJNA RAZSTAVA V GRANT PARKU.

Chicago, Ill.—Pričeli so s kampanjo, da prodajo 1,000,000 vstopnic za vojno razstavo v Grant Parku pred 2. septembrom. Vstopnice so po 25c. Za eno vstopnico lahko vstopita dva otroka. Vstopnice na vratih bodo po 50c. Kdor ne bo kupil vstopnic v predprodaji, bo moral plačati torej 25c več vstopnine in zato je najboljši, da se vsakdo preskrbi z vstopnico ob pravem času.

V Grant Parku bodo razstavljene mornariški in poljski topovi, granate in šrapneli, letala in potapljače. Med njimi bodo reši, ki so bile odvzete Nemcem. Reproduciralni bodo strelske jarko in svet brez posestnika, ki se razprostira med strelskimi jarki, na katerem ožive ponoči patrolje.

V parku bodo igrali tudi razno godbo.

Vsak dolar čistega dobička pojde v blagajno Združenih držav.

Pametno je, da vsak Slovenec v Chicagu in okolici kupi vstopnice še pred drugim septembrom, da mu ne bo treba stati pri blagajni v dolgi vrsti in čakati, da pride na vrsto.

OPOJNE PIJAČE V ŽELEZNIŠKIH SPALNIH VOZOVIH ODPRAVLJENE.

Washington, D. C. — Železniški vpravitelj McAdoo je izdal odredbo, ki prepoveduje prodajati opojne pijače na železnicah. Odredba ne daje kompanijam, časa, ki imajo v zakupu obdobje, ne vozove, da prodajo svoje zaloge opojnih pijač.

DNEVNI SEZNAM IZGUB.

Washington, 13. avg. — Vojni department je sinoči in danes objavil 188 imen. Izgube: 14 moških v bitih v boju, 22 jih je umrlo za ranami, eden je smrtno ponesrečil, 128 težko in 22 neznano kako ranjenih, enega pa pogrešajo.

VREME.

Chicago in okolice: V sredo jasno in nekoliko hladneje; lahkni severni vetrovi. Solnce izhaja ob 5.56, zahaja ob 7.54.

NEMCI ZOPET OSVAJAJO PETROGRAD.

Ukrajinci v krvavem boju z Nemci. Kmetje so se dvignili proti roparjem žita.

NADALJNE VESTI O PROTI-BOLJŠEVIŠKEMU GIBANJU.

Kodanj, 13. avgusta. — "Politiken" v Stockholmu ima vest, da nemške čete pomičejo proti Petrogradu z namikom da ga okupirajo.

Svea izrredi v Ulrajini.

London, 13. avg. — Iz Kodanja poročajo "Exchange Telegraphu", da so v Ukrajini izbruhnili sveži in veliki izgredi proti Nemcem. Iz Nemčije hite rezervne čete v Ukrajino. Izgredi so nastali, ko so nemške oblasti začele komaj početo in omlačeno žito.

Klanje bolševikov.

Amsterdam, 13. avg. — Tukaj poročajo iz nevedenega vira, da so protirevolucije onarji izvršili splošni masakr na bolševiki v Rjazanu in Novgorodu, ko so okupirali omenjeni dve mesti. Poznejše vesti se glase, da se protibolševiško gibanje razširja po vsi Rusiji.

London, 13. avg. — Uradno

javljajo, da so se angleške čete izkrcale v Vladivostoku in zdaj prodrajo proti češkoslovaški fronti ob reki Usur v Sibiriji. Češkoslovaki so jim priredili svečan sprejem. Japonske čete, ki so stopile pred nekaj dnevi na sibirski tla, so se tudi pridružile Češkoslovakom.

Moskovski dopisnik poroča berlinskemu "Tageblatu", da vedno bolj narašča armada Čehoslovakov v zapadni Sibiriji in na tej strani Uralov; pridružujejo se jim ruski kozaki, srbski prostovoljci in razni protirevolucionarni elementi. Na ta način je češkoslovaška armada narasla iz 7500 na par stotisoč moških.

Iz Berlina se nadaljuje poročila, da sta Lenin in Trocki odšla v Kronštad (trdnjava nedaleč od Petrograda na obali Finskega zaliva), kamor mislijo bolševiki preseliti svojo vlado iz Moskve. Iz Kodanja poročajo, da imajo bolševiki ostre boje s socialnimi revolucionarji (menševiki) in drugimi socialističnimi, delavsko-kmečkimi strankami, ki bi rade dobile prenoč v sovjetu in s tem prevzele vlado v svoje roke. Vsa poročila so pa zavita v meglo in nikjer ni še nič potrjenega.

Nemci so izgubili vpliv v Moskvi.

Amsterdam, 13. avg. — Protibolševiško gibanje v Rusiji je v prvi vrsti naperjeno proti Nemčiji, s katero bi bolševiki radi bili v miru za vsako ceno (to je njihova velika napaka.) Nemški poslanik Helfferich, ki je pred kratkim nadomestil umorjenega grofa Mirbacha v Moskvi, in o katerem so poročali, da je vzel s seboj dva bataljona nemških vojakov za svojo telesno stražo, so se preselili v Pskov (to mesto je kakih 400 milj zapadno od Moskve in 142 milj južnozapadno od Petrograda). Helfferich se ni več čutil varnega v Moskvi kljub svoji armadi dveh bataljонов. Ta vest je oficijelno potrjena v brzojavki iz Berlina, ki pravi obenem, da so menševiki v Moskvi napovedali neizprosno civilno vojno bolševikom.

Berlinska "Vossische Zeitung" komentira vest o begu Helffericha iz Moskve s sledečim: "Moskva je v rokah protinemcev in pristašev socialne revolucije" (Dalje na 3. str., 1. kol.)

NOVA INFAMIJA NEMSKIH KORZARJEV.

Spustili so valove strupenega plina v kanal na obali Severne Caroline.

NAKANA SE NI OBNESLA.

Washington, D. C. — Nemške potapljače so pričele operirati s strupeni plini ob atlantskem obrežju. Plima ni odnesla oljnih valov "ženofnega plina" v kanal, ki vodi do Wilmingtona, N. C., in napad se ni tako obnesel, kot so želeli poveljniki potapljače in avtokratje v Berlinu. Tako so bili omamljeni od strupenih plinov le ena žena in pet drugih oseb, ki tvorijo stražo na svetilniku otoka Smith.

Mornariški department je prejel poročilo od poveljnika šestega mornariškega okraja, da je bil v soboto izvršen poiskujevan napad s plini ob obrežju Severne Karoline, ki je ustavil delo ne svetilniku.

Poročilo pravi, da je bilo kmalu po napadu opaziti tri velike oljne madeže, po kater velike, ki so plavali mimo otoka Smitha proti severju. Olje, iz katerega je prihajal plin, je morala izpustiti potapljača blizu vhoda v kanal v nadi, da plava vanj s plimo. K sreči je pa plima obrnila tok proti otoku.

Otok Smith se nahaja zunaj ustja reke Fear blizu vhoda kanala, ki vodi do Wilmingtona, D. C.

Plini so učinkovali na osebe v svetilniku: kapitana Charles Swauna, njegovo ženo in še štiri druge osebe. Poginile so tudi kokoši, druge živali so pa kazale znake otrovanja.

Nekateri oficirji pravijo, da je potapljača mogoče zadel v pečino in je izpustila olje. Oficirji pravijo, če pride slana voda v dotiko z električnimi baterijami, da se napravi klorinov plin, ki je podoben ženefovenemu plinu v učinkih.

NAPAD NA RIBIŠKO BRODOVJE.

Atlantska luka. — Po izjavi ribičev, ki so dospeli v luko, je bilo na Georgesovi peščenini popljenih več kot deset ribiških ladij. Tako sodi tudi Andrew St. Croix, prvi oficir na škuni "Kate Palmer". Dejal je, da je v jantobu videl potopiti še sedem drugih škun z bombami. Preden je zagledal potapljačo, je naštel petnajst eksplozij. Poteklo je petnajst minut od eksplozije do eksplozije.

Po njegovih izjavi je lovilo ribe od pet in dvajset do trideset ladij. Na vsaki ladiji je bilo tako visoko število ribičev, da so zadoštovali za dva čolna. On sodi, da je bilo najmanj štirideset čolnov z ribiči na oceanu, ki so bili od potapljače prisiljeni zapustiti ladje.

Megla je otežkočevala iskanje čolnov, v katerih so ribiči zapustili svoje ladje.

POŠTNA ZVEZA Z LETALI MED CHICAGOM IN WASHINGTONOM.

Washington, D. C. — Kapitan Benj. B. Lipsner, superintendent poštne zveze z letali, pravi, da prično letalci prenašati pošto med Chicagom in Washingtonom prvega septembra.

SAMOMOR NA IZREDEN NAČIN.

Chicago, Ill. — Po policijskem poročilu je 70-letna Agnes Grabovitz polila sebe in obleko s vztrajem in prižgala, da je v plamtela kot velika bakla. V nekaj minutah je bila mrtva.

NABORNA PREDLOGA JUTRI V SENATU.

Senatna zbornica se snide v četrtak za razpravljanje o rastegnitvi vojaške starosti.

DEBATA V ODSEKU.

Washington, D. C. — Zbornični davčni odsek je določil 10-odstotni davek na neopojne pijače, kar pomeni, da bo treba od čaše sodavice pdačati od 1c do 2c davka. Od drugih varjenih neopojnih pijač bo treba plačati deset centov od galone. Davčni odsek pričakuje, da davek na neopojne pijače prinese do \$100,000,000 v državno blagajno.

Patentirana zdravila so sedaj izvzeta od desetodstotnega davka, toda podvržene bodo kolku po deset centov. Od patentiranih zdravil upajo prejeti \$40,000,000 davka.

NABORNA PREDLOGA BO JUTRI PREDLOŽENA SENATU.

Washington, D. C. — Naborna predloga, ki določa vojaško dolžnost za moške od 18. do 45. leta bo predložena senatu v četrtak brez vsakih otežkočljiv sprememb.

Vsi senatorji, ki so odsojni, so bili obveščeni, da prične senat z regularnim delom v četrtak, da takoj razpravlja o zelo važni vojni predlogi.

Senator Reed iz Missourija je predlagal resolucijo, da se senat zbere k zasedanju. Obvestili so ne navzoče senatorje, da bo dne 15. avgusta predložen predlog, s katerim zrušijo prejšnji predlog glede poštine in se izrečejo za zasedanje senata.

Senat se je požuril z akcijo, da se lahko določi peti december kot registracijski dan.

Kongresnik Dent, predsednik zborničnega odseka, ni poslal poziva, da se zbornica zbere k takojšnjemu zasedanju. V zbornici se lahko predloži predloga šele 19. avgusta. Prav lahko se dogodi, da bo predloga preje sprejeta v senatu, preden bo predložena zbornici.

Senator Reed je govoril v prid veliki armadi. Dejal je, da so koeke padle. Če pride do nesreče v Evropi, imamo tam armado 1,500,000, nimamo pa sredstev, da jih prepeljemo nazaj. Povdaril je, da moramo zmagati v tej vojni, ali pa doživeti nesrečo, ki potisne napredok nazaj za sto let.

Rekel je, če moremo postaviti onkraj oceana nepremagljivo silo, bo vojna kratka, prihranili si bo mo krovoprelitje, življenja in trpeti nam ne bo treba bede.

Svaril je pred velikim optimizmom in dejal, da je to vojna, ki se mora izvojevati do konca. Pavdaril je, da je položaj vseeno resen, čeprav so tam naši fantje in moške.

Senator Chamberlain mu je segel v besedo in navedel neko francosko avtoriteto, ki pravi, da lahko Nemčija mobilizira 28,000,000 moških.

Senator Borah je priporočal, da se kongres snide takoj k zasedanju in razpravlja o vojaški predlogi.

POZOR DELEGATJE (INJE) VII. REDNE KONVENCIJE.

Vsem tistim, ki so mi pisali do sedaj za dobavo stanovanja za časa konvencije, naznajam, da so preskrbljena pri Slovencih in Hrvatih. Kdor misli še pisati za dobavo stanovanja, naj v pismu tudi sporoči, ali ga želi v hotelu ali pa pri privatnih strankah tujih narodnosti.
Underwood, 460 W. Hay St. Springfield, Ill.

NEMCI SE BRANIJO, PA JIM NIČ NE POMAGA.

Avstrija je na kajzerjev ukaz poslala svoje čete na zapadno fronto, toda četam se ne ljubi v boj. Američani prezirajo lahke rane in se tepo naprej. Nemške baze v Franciji padajo.

Paris, 13. avg. — Zavezniške čete so danes izvršile silovit napad na petindvajset milj dolgi črti ob Chaulness do reke Oise. Francozi so dobili pod svojo kontrolo Laigney in vso dolino ob potoku Divette na južnem križu pikardske fronte.

Paris, 13. avg. — Nemčija je zapovedala Avstriji, da mora poslati svoje čete na pomoč na zapadno fronto in cesar Karl se je že odval. Avstro-ograrske čete so prišle v Belgijo, ali na bojišču jih še ni. Kakor javljajo, se avstrijskim četam nič ne mudi in prav nič ne ljubi iti v inferno na Francoskem.

DRUGA NEMŠKA OPORIŠČA V PIKARDIJI PREE PADCEM.

London, 13. avg. — Vojni stan poroča danes, da so angleške čete zavajile nove pozicije v Pikardiji in odbile nemške protinapade v Flandriji. Nove pikardske pozicije se nahajajo na severni strani reke Somme.

Dalje javljajo z bojišča, da Nemci zapuščajo ozemlje zapadno od Baillyja ob reki Oise pod pritiskom francoskih čet.

Paris, 13. avg. — Oddelki zavezniške kavalarije in kolesarjev so dosegli drugo nemško bazo Roye. Vest o popolni okupaciji tega mesta kakor tudi o kontroli česte, ki vodi v Nesle in Ham, se pričakuje vsak trenotek.

Francoski vojni stan poroča, da ni bilo v prejšnji noči posebno važnih dogodkov na pikardskem bojišču.

Zavezniki prodirajo dalje kljub obupnem odporu sovražnika. Nemški generali delujejo na vse kripilje, da bi obranili teritorij južno-zahodno od Noyona, ki je zanje vitalnega pomena. Padec Roye, ki je ena največjih nemških oporišč v Pikardiji, se pričakuje vsak hip. Tretja francoska armada pod generalom Humbertom pritiska proti Laigniju, ki se nahaja šest milj zapadno od Noyona. Angleške pridobitve blizu Noyona in Chaulnessa tudi pomenijo veliko nevarnost za Nemece, ki se zdaj umikajo na črto Peronne-Ham. Število vjetnikov narašča.

Nemške rezerve padajo nazaj.

London, 13. avg. — Zavezniške armade v Pikardiji so danes dosegle važne postojanke. Na severnem križu bojne črte so Angleži in Američani obkolili Albert. Usoda tega mesta je bila zapečatená že večer, ko so Američani vzel Bray na južnovzhodni strani. Američani in Angleži zdaj prodirajo v smeri proti Peronne. Bojevanje na vsi, 35 milj dolgi črti je strašno. Sovražnik neprenehoma meče nove rezerve v ogenj, ali povsod se njegova črta polagoma udaja pod pritiskom zavezniške ofenzive.

Do danes so našli več kakor 45,000 vjetnikov, ki so padli zaveznikom v roke od zadnjega četrta; število vpljenjenih topov je naraslo preko 700. O nemških izgubah v ubitih in ranjenih še ni uradne estimacije, toda izgube so ogromne.

Američani in Angleži so privlekli veliko število težkih topov na črto med Albertom in Chaulnessom, s katerimi zdaj ljuto obstreljavajo mostove na reki Somme, ki morajo služiti Nemcem, ako se hočejo umakniti iz zadnjih postojank v okolišu Chaulnessa in Roya.

Avijatiki in nemški vjetniki izjavljajo, da se glavni deli nemške armade s težko artilerijo vred pomičejo z vso naglase kolikor morejo proti Hamu in La Feru vzhodno od Somme. Rezerve bavarskega kronprinca so poštono izrabljene in zdesetkane, vsled česar je težko misliti, da bi mogli Nemci udariti nazaj s kakšnim uspehom. Ludendorff bo morda poskušal oprati grd madež poraza na nemški armadi v Flandriji ali kje okrog Verduna; toda če bodo zavezniki nadaljevali ofenzivo z vso sedanjo silo, ne bo imel Ludendorff priložnosti za protiofenzivo, kar bo moral posljati rezerve od vseh strani v Pikardijo, ako noče da zavezniki proderejo skozi in povzročijo katastrofo. Nemška obrambna fronta, katero napadajo zavezniki, meri zdaj okrog sto milj od Alberta do točke vzhodno od Remsa in sovražnik mora porabiti sleherno merico svoje bojovne sile na tej črti.

Američani se ne dajo iz boja.

Z ameriško armado na angleški fronti v Pikardiji, 13. avg. — Ameriške čete, ki so v boju ob strani angleških čet, niso posebno močne po številu, ampak po svojih delih so se obnese imenitno. Krajevnim imenom Cantigny, Chateau Thierry, Belleau, Sergines, Clergy, Fismes itd., ki zaznamujejo junaštva ameriških čet v sedanjih velikih ofenzivah, se mora pripisati tudi Chipilly, kjer so se odlikovali Američani v nedeljo.

Ameriške čete v tem okolišu so pod vodstvom angleškega generala Mondaya, ki je večerj postal poveljnik naših enot pismeno polivalo in laskavo priznanje za njihovo hrabrost. Po vesteh zadnjih par dni je soditi, da pripadajo te čete takozvani "prejiskji diviziji" iz Chicaga, ki je sestavljena iz nekdanje narodne garde (milice).

Angleški častniki pripovedujejo, da se lahko ranjeni ameriški pešci niso dali odstraniti z bojnega polja, temveč so zahtevali, da jih pustite boriti se dalje brez odra na njihove rane. Nekatere so morali prisiliti, da so šli v ozadje, kjer se nahajajo postaje za obvezavanje ranjenecv.

Washington, 15. avg. — Vojni department je danes objavil sledeče poročilo generala Pershinga, o položaju na fronti ob reki Vesli: "Rekeja A. Naše čete so odbile sovražne napade ob Vesli in v okolišu Fismesa z velikimi izgubami za sovražnika."

Z ameriško armado v Franciji, 13. avg. — General Pershing, vrhovni poveljnik ameriške armade, se je preselil pred par dnevi s svojim štabom v nov stat., ki se nahaja v nekem gradu, kateri je bil svoječasnno lastnina nekega dobroznega francoskega pisatelja. Pershing je po prihodu v svoj no-

(Dalje na 3. str. 1. kol.)

V TOVARNI IN DOMA.

Iz Ogrskega. — T. Kobor.

V TOVARNI.

Ruta mu je segala do ušes, kučma do vrata. Šandor Mohuk je jako zmurnjen mož in tudi pipo kadi samo zategadelj, da se ogreje. Toda takoj jo vzame iz ust in jo utakne v žep, bržko je dospel do tovarniških vrat. Vrtar bi jo lahko smatral za nedostojnost, saj ga že tako pisano gleda zaradi njegove kučme, zaradi rute, zaradi vsega, kajti vrtar ne more trpeti Šandorja Mohuka.

Ko je tako smuknil z najudanejšim pozdravom noter, se je oddahnil. Vrtar je bil proti njemu s hrbotom obrnjen in ga torej niti nahnul ni. Šel je preko mogočnega dvorišča skozi vrsto zarjavelih kotlov, ostankov vozov, pri katerih so si dali opraviti z visoko zavihanimi rokavi molčeci kovači, ki so prezirno izpljunili v smeri njegove poti in dejali:

"Zabujljence."

Toda čemu? To naj ve ljubi Bog. Ti golokriki ljudje so, kadar gredo na delo, kadar se vračajo z dela, prav tako stisnjeni kakor on, kakor vsak delavec, ki je na potu. In vendar samo njega zasmejujejo, drugega nikogar. Pač zategadelj, ker je tako neroden človek, na katerega nosu je zapisano, da se boji za svoj kruh prav tako pred tovarniškim ravnateljem kakor pred psom brez gospodarja. Zategadelj je tudi napram vsakomur ponižen in prav zategadelj jedrj vsakdo po njem.

Koncem livarne je delavnica za vrtnanje. Šandor Mohuk se prikloni tudi pred ogromnim jermenom, kajti dobro ve, da ga, ako to le enkrat opusti, jermen svedra zgrabi okoli života in ga zakolobari v vrtoglavo z dimom prepojeno višino, kjer vseprek brne železni drogov in šipe prenosnih naprav in vrte prasketajoče jermene.

Bogve kako ume delavec svoje delo vedno tako urediti, da je pripravljen na delo, pa naj pride na mesto kadarkoli, ravno v trenutku, ko zapiska parna piščal in čeprav ni strokovnjak. Šandor Mohuk niti tega ne razume. Tisti, ki so bili pred njim prišli, so imeli še opraviti z ruto, z modro bluzo, ki so jo nosili čisto spodaj, on pa je že stal pri svojem svedru do tal v modri obleki in umazan do ušes ter s plašnimi pogledi opazoval gibanje pošastnega jermena; ako prične delati, se mu smejejo tovariši, ako stoji brez dela, ga lahko nahruli delovodja.

"Tepee, rajši stoji in kvari zrak, samo da ne prične minuto popreje z delom, čeprav ga samo iz milosti trpimo. Tako počasen je, kakor veliki kazalec na uri."

Slednjic se odloči in prične delati. Vrtati mora luknje v ogromne železne koeke. Ne on, ampak svedri na paro. Nemarno delo, ki bi ga lahko opravljal tudi konj. Na železni koecki je lepo znamenovano, kam naj se zavrti luknja, velikost določijo sveder, ki ga je vtaknil mojster; on mora samo železne koeke pristavljati in odstavljati, nastavlja in spuščati sveder, ga mazati z oljem in paziti, da vrta navpično navzdol, ne pa poševno.

Enako delo imajo poleg njega dninarji in vajenci; on je edini strojni ključavničar, ki ga uporabljajo za to delo. Za vse drugo je prepočen, preneroden.

Tekom časa stopi zdaj ta zdaj drugi k vajencu in si da postreči. Šandor Mohuk se tega ne upa. Njegov želedec se prične oglašati, toda nimo poguma, da bi stopil k sukničju in vzel iz njega kos kruha, ki ga je bil doma vtaknil vanj za južino. Da, šele tedaj se južino, ko ga strogi parni rog ošabno nahruli: "Izgini h kosilut!"

Dninarji okoli njega se čisto prijetno zabavajo medtem ko naravnajo sveder. Čim jim delovodja ali ta ali oni inženirjev obrne hrbet, se pogljuje nasmihaajo drug drugemu in vedo o dotičnem vselej kaj poniževalnega povedati. Delovodjo imenujejo rjavec, vsled njegove rdeče brade in njegovega rdečega nosu, o višjem inženirju pa govorijo samo kakor o "Židu". Čemu? Odveč je morda, da bi to razkladali.

Nato govore o socializmu, polemizirajo med sabo, preklinjajo kapitalizem in stroje. Šandor Mohuk jih samo posluša, to se pravi, on se ne upa niti poslušati. Zakaj vendar ne! Zakaj naj bi imenoval delovodjo rjavec, višjega inženirja pa Žida! Tega celo ljubi s pasjo ponižnostjo, kajti edini človek je, ki je z njim prijazen. Misli tudi na to, da bi prepevedali tako nevljudno govorjenje, ali resnično ostane namo pri mislih in še te kmalu bojazljivo zbeže.

Tak je Šandor Mohuk. In ko stoji tako poleg stroja, se zdi, da je v stroju več človeškega dostojanstva, kakor v njem. Bojazljiv je, neroden, top in potrpečljiv. On se niti veseliti ne more, kakor drugi, kadar ob šestih zadoni osvobodujoči parni rog, ko se nenadoma umiri siehrna roka razen roke Šandorja Mohuka, ki se ne upa prenehati z delom, dokler vidi predpostavljene. Slednjic se počasi spravi in caplja sam in plaho pogledujoč ljudi ven, medtem ko odhajajo drugi

v skupinah razgovarajoč in smejoč se. Veliki tovarniški pes ga napade, vrtar se smeje in ga preklinja ter mirno gleda, kako se najponižnejše brani proti mogočnim živali in jo pogosto z milo prosečim glasom pokliče po imenu: "Nero, Nero!"

DOMA.

Ali poznate Novopeštansko pot? Po njej se vračajo domov ljudje, podobni senecam. Pozho zvečer se vale črno po njej. Vozovi električne železnice ropočajo mimo njih in v zraku je več prahu kakor kiška. Vanjo se zlivajo žalostne z deskami obite ulice in zdi se, da postane vsak človek, ki krene v to ulico, takoj cestni razbojnik — tako strašno izgledajo nenevarni tovarniški delavci, do ušes zaviti v ruto, kučma pomaknjeno do vratu in čez.

Ko gre Šandor Mohuk po leseni ulici, mu prileti nasproti iz razpadajoče hiše lajajoče pes. "Beštja!" mrmra Mohuk in suno mogočno žival tako v stran, da cvilec preskoči mlakužo in tulec izgine v noč.

Iz razsvetljenega okna kočee se razlega strahovit vrišč. Otroško kričanje, žensko klepetanje. Šandor Mohuk stopi pred okno in udari zveneeče s pestjo po njem. Pod njegovimi škripajočimi, težkimi koraki poka deska, ki vodi preko odprtega kanala na dvorišče kočee, potem suno z nogo v nezaprta vrata, da preplašeno odskočijo.

V kuhinji sveti samo rdečkasta luč ognjišča, iz sobe se sliši plaho šepetanje:

"Oče. Tiho! Oče!"

Ko vstopi Šandor Mohuk v zatohlo ozko sobo, dvigne četvero otrok plaho oči proti njemu, do kosti shujšana bolehnata ženska mu gre trepetajoč nasproti, s proseče plašnim pogledom mu sname kučmo in odviže z njegovega vratu ruto; medtem pa hušne ven v kuhinjo druga, stara ženska; ko je sezula Šandorju Mohuku žena čevlje se že kadi na mizi krožnik z juho in Šandor Mohuk jo godrnjaajoč pokusi.

"Soli!" zarjove nenadoma in celo siromašno gnezdo zatrepeče v nepopisnem strahu. Resnično, pozabili so bili postaviti soli na mizo, Bog jim bodi milostljiv!

"Mislila sem," pravi žena (ta je že najpogumnejša), "da je danes že tako preosoljena."

"Soli," rjove mož, "in če še enkrat ne bo na mizi soli, ji zlijem juho za vrat."

En otrok, star okoli pet let, nekaj pošepče starejšemu bratu.

"Mir!" ga nahruli Šandor Mohuk in malček se splazi za postelj in grize leseno nogo, da bi se ne slišalo njegovo ihtenje.

"Zopet ste razgrajali, slišal sem; toda najprej hočem jesti, potem že obračunam z vami."

Medtem ko vsled te pretnje srca otrokov vzdrhte v strahu in bolesti, použije hudi mož, strupeno pogledujoč, toda z največjim mirom, juho glasno srka, obrise goste brke z rokavom in pije z velikimi požirki vodo iz vrča.

Komaj je bil gotov z juho, se že kadi pred njim krožnik sočivja z velikim kosom mesa v sredi. Zavist premaga strah malčkov. S široko odprtimi ustmi opazujejo pot mesnih kosov s krožnika v usta, v ustih se jim nabirajo sline in vsi se bore z mislijo, ali bo danes kaj ostalo, kar oni dobe.

Kajti v ti hiši je samo Šandor Mohuk meso, drugi ga okusijo samo ob velikih praznikih, drugače pa tuintam, ako pusti na krožniku en, dva grizljaja.

Mož natakne zadnji grizljaj na vilice in ga nese v usta. Koliko prevaranih nad izgine s tem grizljajem pod gostimi brki! Ali nenadoma obstoje vilice. Šandor Mohuk motri z jeznim pogledom svojo družino, ki pridržuje sapo, potem naglo pomakne vilice proti svoji ženi.

"Tu imaš!"

"Le pojej!" pravi potihoma žena in se ozre po strani na otroke.

"Tu imaš!" ponovi zdaj mož že osorno. Žena previdno prime meso z roko in se bliža otrokom.

"Sama ga pojej!" zareži nanjo Mohuk. "Poglavci že dobe meso, kadar dorastejo!"

In žena golta grizljaj in pri tem neprenehoma pogleduje otroke, ki se z lahkim zdihljajem zopet potimeje nazaj. In medtem ko mati trudona spravlja grizljaj po grlu, jih nje pogled hrani: skoro čutijo, kako draga mati deli v mislih kosček mesa, seveda tega ne more storiti, kajti oče ne dovolji.

"Ena — dve, bodi noč!" zapove Šandor Mohuk in majhna soba se nenadoma predrugači. Slamnice preplavajo tla poleg stene, umazane vajnice lete po zraku, čevlji padajo z ropotom na tla in komaj je glava družine sama legla v postelj, tudi že ni nobene žive duše razen žene na nogah.

"Rjavec me je danes zopet zelo razjezil," reče, zdaj že nekoliko mirnejši, Šandor Mohuk. "Toda ne bom več dolgo trpel; tudi židu sem že dejal: ali gre rjavec ali jaz. No, in jaz ne pojdem. Ako bi bil višji inženir mož na svojem mestu, bi bil že davno posadil pijanega tatu pred vrata. Teda zaman, tudi ta je tako neroden človek kakor vsak Žid!"

S. R. Z. \$15.25 članarine za mesec julij.

M. Amerček, zastopnik samostojnega društva iz Maxhoma poroča, da je njihovo društvo pripravljeno sodelovati v okrajni organizaciji SRZ in je izvolilo dva zastopnika.

Iz Calsa ni natančnih informacij. Zadeva se izroči A. Vidrihu, ki jo sprejme.

Lokalna organizacija v So. Forku se pridruži Johnstonski centrali.

Andy Vidrih razpravlja o potih in načinih razširjanja ideje SRZ med Hrvatmi in Srbi. Njegova priporočila se vzamejo na znanje in se sklene takoj prijeti s toza devnim delom.

Poročilo tajnika se vzame na znanje. Ko so člani agitatoričnega odseka končali s poročili, vpraša br. F. Pavlovčič, če imajo člani, ki niso izvoljeni od društev kot zastopniki in so navzoči na seji, pravico glasovanja in biti voljeni. Sklene se, da imajo pravico razpravljati in glasovati vsi člani, ki se udeležijo seje.

A. Vidrih poda računsko poročilo zadnjega skupnega piknika. Od dobička se je poslalo izvrševalnemu odboru SZR. \$150 in za ameriški Rdeč križ \$150. Dolga je ostalo še \$480.

G. Hreščak poroča, da je V. Fayt vzel pivo, za katerega je plačal \$16.50. Ostalo je še 45 zabojev, katere so vzeli v dvorano Sv. Cirila in Metoda in mu dali potrdilo. Za nabavljeno trobojnico in napise se pokrije stroški s priredbo skupnega piknika, ki ga priredimo v nedeljo 25. avgusta na Maxhomu. Čisti preostanek te prireditve je namenjen SRZ.

Za točnejše izvrševanje dela ob tej priliki se sklene najeti moči in jih primerno plačati. Dobi se 10 oseb, katerim se plača do \$5. Ljudi dobi br. F. Čuček. Jedila in drugo preskrbi br. F. Gabrenja.

Slede volitve odbora za tekoče leto. Izvoljeni so: Andy Vidrih, predsednik; F. Pavlovčič, podpredsednik; Stephan Zabric, tajnik; Gregor Hreščak, blagajnik; John Brezovec, zapisnikar. Nadzorni odbor: F. Čuček, B. Novak in F. Gabrenja.

Prihodnja seja se vrši v četrtek 22. avgusta v dvorani Sv. Cirila in Metoda v Cambria Cityju. Zastopniki društev naj dajo podatke pri svojih društvih, koliko je njihovo članstvo pripravljeno stalno prispevati v okrajno organizacijo.

Zaključek seje ob 1:30 popoldne.

Stephan Zabric, zapisnikar.

Takoj po zaključku seje poroča br. F. Čuček o okrožnicah, ki jih je razposlal odbor za javne informacije v Washingtonu, D. C. Zadeva se vzame na znanje, navzočim zastopnikom se pa priporoča, da naj društva odgovore na to okrožnico. Ako pridejo med tem časom kaka priporočila od eksekutive SRZ v Chicagi, naj se jih upoštevata.

P. S. Zastopnikom društev priporočam, naj si zapomnijo čas prihodnje seje, da mi ne bo treba izgubljati časa s pošiljanjem naznanil v liste. Seja se vrši v četrtek 22. avgusta ob 7. zvečer v dvorani društva Sv. Cirila in Metoda v Cambria Cityju. Ta dan in čas naj si vsakdo zapomni in pride na sejo.

Dosedaj prijavljeni zastopniki okrajne organizacije SRZ za centralno Penna.: Franklin-Cgh: za društvo Zaveznik: J. Krašna, A. Orel, F. Kraje in F. Novosel.

Loydel; F. Heršič.

Maxham; za društvo Triglav: J. Jager, F. Čuček. Za društvo Pomočnik: J. Zupan, J. Polanc.

Za društvo Boritelj (Conemaugh): Fr. Dremelj, J. Zupančič.

Zastopniki Johnstonske podružnice SRZ: M. Logar, F. Gabrenja.

Za društvo Mirni Dom: J. Likar, C. Heščak, J. Bečaj in br. Pečjak.

Za lokalno organizacijo v So. Forku: J. Govekar, J. Suhadolnik, M. Bojanič.

Za Bon Aire: F. Turšič in F. Svete.

Za društvo Sv. Alojzija (Conemaugh): Martin Jazec, J. Brezovec, A. Kolar, Ig. Gnezdnik.

Za društvo Sinovi Slave: (Cgh.) F. Poderžaj.

Za samostojno društvo Maxhom: Anton Dimič, M. Armenšek.

S. Zabric.

Warwood, W. Va. — Delamo vsak dan, kar nam vsaj omogoči, da moremo zmagovati sedanjo Iraginjo. Delavske razmere so menda v splošnem enake po vseh Združenih državah, zato ne bom tukajšnjih podrobnosti opisoval.

Na društvenem polju dobro napredujemo. Pred nedolгим smo ustanovili društvo Slovenska Sloga, šte. 353, SNPJ, ki šteje sedaj že okoli 25 članov in 6 otrok. To je za tako majhno naselbino kakor je naša lep napredek. Pričakujem, da bo v kratkem pristopilo v naš krog še večje število Slovencev in Hrvatov. Tistim, ki še niso v nobenemu društvu priporočam naše društvo Slovenska Sloga, ki je pridruženo k najboljši slovenski podporni organizaciji.

Čitam dopise iz raznih slovenskih naselbin o živahnem organiziranju podružnic SRZ. Jaz bi želel, da bi se tudi v tem kraju zagotovo za koristno idejo, pa menda ne bo nič za en čas. Tu je še dosti takih, ki jim še ni ugasnila ljubezen do Vilčeta in njegovega sekundanta Karla.

Člane SNPJ v bližnjih naselbinah te okolice vabim, naj vzkajmo prestopne liste in prestopijo k našemu društvu, kakor zahtevajo pravila. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v Lashu na 5. cesti. — F. Oselj, tajnik.

Soutview, Pa. — Tukajšnji premogovniki obratujejo s polno paro. Postopači so sedaj neznana reč, kajti dobe postopanja so za enkrat prešle. Kdor noče delati, ga zaloti roka pravice, kajti dela-

ti moramo vsi, na en ali drugi način, da pomagamo voditi to vojno do hitrejšega in uspešnejšega konca.

Imamo 4 podporna društva, ki za našo naselbino popolnoma zadostujejo. Zgradili smo si tudi Slovenski dom, ki je v ponos naših naselbin. Slavnostna otvoritev se bo vršila na Delavski praznik 2. septembra. Tega dne naj ne pozabijo društva in drugo občinstvo; vsi naj prihite na slavnostno otvoritev doma.

Tistim, ki poteeče naročnina na dnevnik Prosveta, priporočam, naj je poravnajo pri meni, kajti list ne more izhajati brez naročnine.

F. Stainer.

Cleveland, O. — Clevelandska lokalna organizacija SRZ priredi 18. avgusta velik izlet v Newburg, 12020 Union St. Polovica dobička je namenjena ameriški-kemu Rdečemu križu in polovica SRZ. Vstopnina za moške je \$1 in za dame 25c. Piknik se vrši na zelo lepem prostoru v takozvani "Rožni dolini." Od slovenskega in hrvaškega občinstva pričakujemo velike udeležbe.

Program je zelo raznovrsten in bogat. Na sporedu bodo točke, ki so menda novost v Clevelandu. Igrala bo godba Bled. Nastopil bo tudi slov. soc. pevski zbor Zarija in pevski zbor Lira. Na sporedu bodo govori o pomenu te organizacije. Govoril bo tudi Matt Petrovich iz Collinwooda.

Pred par tedni se je tu ustala (Dalje na 6. str. 1. kol.)

NAZGANILO IN VABILO.

"Slovensko samostojno podporno društvo"

priredi svoj

PIKNIK na prijaznem senčnatem prostoru v nedeljo dne 18. avgusta t. l. na Bessemer, Pa.

Uljudno vabimo vsa društva in vse slovensko občinstvo iz Bessemerja in okolice, da se množično udeležijo tega našega piknika.

Ker je nedelja edini dan, ko se lahko delavec malo odpočije od svojega trdnega dela je skoro gotovo, da boste prišli in se malo zabavali z nami ter se nekoliko razvedrili v svežem zraku, za vsak enak slučaj vam bomo vraili. Vsak naj se vstavi v Bessemerju, kjer bodo čakali nalašč za to pripravljene AUTOMOBILI, kateri bodo vozili na pikniški prostor. Da bo mnogo zabave in razvedrila bo skrbel v to izvoljeni odbor.

L. Ribar, tajnik.

Vabilo na veliko plesno veselico

katero priredi

društvo "Napredni Slovenci" šte. 254, S. N. P. J. v Bon Air, Pa. dne 17. avgusta, 1918 v dvorani društva Bon Airski Slovenci, šte. 79 S. D. P. Z. v Bon Air, Pa.

Najuljudnejše vabilo vsa društva in vse slovensko občinstvo iz Johnstona, Pa. in okolice, da se v obilnem številu udeležijo te naše veselice, igrala bo izvrstna godba. Za prazne žolodec in željna grla bode izborna preskrbljena. Tudi druge zabave ne bode manjkalo.

Vstopnina za moške je \$1.50.

Kličemo vam na avidenje pri veselici dne 17. avgusta na Bon Air, Pa.

Društveni Odbor!

DESETLETNICA SLOVANSKE DELAVSKE PODPORNE ZVEZE!

Vabilo na veliko veselico,

katero priredi

SLOVENSKO PODPORNO DRUŠTVO "BORITELJ" ŠTEV. 1, S. D. P. Z.

v soboto dne 17. avgusta 1918 ob 7 uri zvečer, v dvorani društva Sv. Alojzija v Conemaugh, Pa.

Na veselici se bo priredila komična igra

ČARLIJEVA ŽENITEV,

katero uprizore mladi slovenski dilatantje v prvo novo postavljenem gledališkem odru slovenske dvorane.

Govori, šaljiča poita in razne druge zabave bodo udeležencem v punk in razvedrilo.

Društvo "Boritelj" uljudno vabi vsa slovenska društva in slavno občinstvo iz Johnstona in okolice, na obilen ples, da se tem slavnostno praznovanju desetletni obstanek vrle in napredne Slovenske Delavske Podporne Zveze.

Za vestransko in točno potrebo bode v obilni meri preskrbljeno.

Vstopnina za moške je 50c, za ženske 10c.

Vsem kličemo dobro došli!

ODBOR!

DOPISI.

IZVLEČEK ZAPISNIKA SEJE OKRAJNE ORGANIZACIJE S. R. Z. ZA JOHNSTOWN IN OKOLICO,

ki se je vršila dne 28. julija t. l. v Johnstownu, Pa.

Začasni predsednik Andrej Vidrih otvoril sejo. Sledi čitanje zapisnika zadnje seje, ki je bil sprejet, kot je bil čtan. Na vrsto pride poročilo agitatoričnega od-

bora. Brat Frank Čuček poroča, da se br. Mihael Rovaneš ni mogel udeleževati seje kot mu je bilo naročeno vsled zaposlenosti pri reviziji knjig JSKJ. Rokjaki v delokrogu njegovega področja se strinjajo z delovanjem S. R. Z. in v organizacijo so pristopili vsi razen enega.

F. Pavlovčič poroča: Rokjaki v Cambria Cityju so jako aktivni pri delovanju za SRZ. Pristopili so v organizacijo vsi in izvolili svoje zastopnike.

L. Krašna poroča: Slovenci v Franklinu so se zelo-povoljno od-

zvali pozivu za pristop k SRZ. Josip Likar: Na Loydellu in Ona Lindu se rojaki strinjajo s SRZ.

S. Zabric: Članstvo društev na Bon Airu je za akcijo SRZ. Natančnejše poročilo podasta zastopnika društva.

Naselbina Dunlo pošlje zastopnika na prihodnjo sejo.

F. Gabrenja: Članstvo v Cambria Cityju se strinja z delovanjem S. R. Z. in akcijo, katero smo pričeli. Tudi je oddal blagajnik akupne okrajne organizacije

VESTI Z BOJISCA.

(Nadaljevanje s prve strani)

vi stan zasadi dva drevesca na vr- tu zraven grada rekoč: "Preden ta drevesca zrasteta v drevesa, bo do Nemci zapustili Francijo."

Prodiranje Italijanov v Albaniji.

Rim, 13. avg. — Vojni stan javlja, da so Italijanske čete prisilile sovražnika k izpraznjenju mostišča Jagodine in vrgle so ga čez reko. Na italijanski fronti je bolj lahko bojevanje. Severno od gore Rosso so Avstrijci zapustili nekaj pozicij. Italijanski letalci so uničili pet sovražnih letal.

Nov zračni napad na Frankfurt.

London, 13. avg. — Angleški letalci so večerj uspešno napadli nemški mesti Frankfurt in Hagenu. Obenem so Angleži uničili štiri nemške eroplanane na tleh in vrgli sedem drugih na tla. Vrgli so 50 ton bomb in izgubili pet eroplanov.

Na zapadni fronti so Nemci večerj izgubili 54 eroplanov. Angleški letalci so dalje vrgli v morje nemški cepelin najnovejšega in velikega modela, ki se je bližal vzhodnemu angleškemu obrežju. Cepelin je padel v plamenu in moštvo je našlo smrt v valovih.

Nemški vojak se je maščeval nad svojim polkovnikom.

Z ameriško armado v Franciji, 13. avg. — Francoski štabni častnik je večerj povedal ameriške mu poročevalcu sledečo dogodbi- co: "Pri napadu na gozd smo v- jeli veliko število Nemcev in med temi je bil vjetnik, ki nam je po- vedal, da se na gotovem mestu v gozdu nahaja poveljnik njegove- ga polka Patermann, kateri je dobro skrit. Prosil nas je, da poš- ljemo v polkovnikovo skrivališče toliko granat kolikor sunkov s čevljem je on dobil od njega. Željo smo mu seveda izpolnili in nekaj minut pozneje smo našli nemškega poveljnika mrtvega v skrivališču."

V neki zasedeni pikardski vasi so Francozi našli nedokončano pismo nemškega častnika, ki se med drugim glasi: "Granata je ubila mojega konja. Kakšna sre- ča! Takoj smo ga pojedli, ali zdaj nimamo konja ne mesa več."

RUSI IN ANGLEŽI POJAČALI ČEHOSLOVAKE.

(Nadaljevanje s prve strani)

onarne levije. To dokazuje, da je konec bolševiške vlade v Moskvi in morda v večjem delu Rusije, ako ne v Rusiji. Zdaj mora biti jasno vsakemu Nemcu, kako gr- do je pogorela politika naše vlade na vzhodu."

Iz Kijeva poročajo čez Berlin in Amsterdam, da je bil te dni u- streljen Boris Danski, kateri je ubil nemškega maršala Eichhor- na, vrhovnega poveljnika nem- ške armade v Ukrajini. Sodilo ga je in obsodbo je izvršilo nemško vojno sodišče v Kijevu. (Tu se vidi, kdo je gospodar v Ukrajini! Ukrajince oziroma Ruse so- dijo kajzerjeva vojna sodišča. Op. uređ.) Na mesto umorjenega maršala Eichhorna je imenovan general Kirbach, ki je že nasto- pil službo.

Iz nemških virov tudi poročajo, da obstoji v Ukrajini tajna or- ganizacija kmetov in delavcev, katere cilj je uničiti sedanjo nemško nadvlado v njihovi do- movini. Organizacija je vedno bolj močnejša in vsa prizadeva- nja nemških oblasti, da bi je iz- koreninile, so bila do zdaj za- stonj. Ta organizacija je baje tu- di odgovorna za železniško stav- ko v Ukrajini. Pojavili so se nam- reč letaki, ki pozivajo ljudstvo, da naj plane po Nemcih čim bo u- stavljen železniški promet. Stav- ka še ni končana, toda Nemci so zasegli železnice in jih operira- jo z vojaštvom.

Finska glasovala za monarhijo.

Stockholm, 13. avg. — Po dol- gem boju je finska zbornica skle- nila, da dobi Finska monarha. Monarhisti so zmagnali s 64 gla- sov proti 40. Zastavna vlada bo zdaj iskala kandidata za tron. Nemci so se zelo zanimali ves čas boja med pristaži monarhije in republike in ob času glasovanja je bil v zbornici navzoč nemški poslanik in nemški vojaški po- veljnik z vsem svojim štabom.

Za monarhijo je izključno finska buržoazija, ki je s pomočjo nemških čet dobila kontrolo v de- želi. Demokratične stranke svare začasno vlado, da se naj ne zana- ša preveč na Nemčijo, ki zdaj do- biva po grbi na zapadni fronti. Socialisti so prepričani, da s kon- čnim porazom Nemčije pade tudi finska monarhija.

Razno iz inozemstva.

Avstrijska meja zaprta. Bern, Švica, 13. avg. — Avstrij- ska meja ob Švici je zopet zaprta od zadnje sobote.

Dunaj v vojnem pasu.

Curib, Švica, 13. avg. — Du- najske oblasti so ukazale prebi- valcem, da morajo izročiti poli- ciji vsak kos tiskovine, ki so jih vrgli na tla italijanski letalci zad- nji petek. Ostra kazen je dolo- čena za tiste, ki se ne pokore te- mu ukazu.

"Reichpost" svari Dunajčane, da je vsled drzovitega poleta I- talijanov prišel Dunaj v vojni pas, vsled česar ljudje tam niso več varni pred grozotami vojne.

Izgredi v Monakovem.

Bern, Švica, 13. avg. — V Mo- nakovem (Muenchen) na Bavar- skem so se pojavili ženski izgredi. Velika množica žensk je natlačila ulice in ženske so vpile: "Prusi- ja je oropala Bavarsko; Berlin nam krađe kruh. Dajte nam kru- ha, mesa in zelenjave!"

Nemci zahtevajo pojasnila.

Amsterdam, 13. avg. — Mnogi nemški listi niso zadovoljni z u- radnim poročilom vojnega mini- strstva, ki se glasi, da so bile nemške armade v Pikardiji "iz- nenadene vsled naglega napada in potem da so se prostovoljno u- maknile."

"Koelnische Volkszeitung" pravi, da je Kolin zdaj mesto po- ražencev. Ljudje se shajajo v gru- čah s pobešenimi obrazi in v- prašujejo drug drugega, kaj bo, kaj bo.

Socialistični "Vorwaerts" v Berlinu zahteva, da vlada pove- vslo resnico o bitki. Nakane onih — piše ta list — ki so mislili, da bodo vodili narod skozi vojno ka- kor nevednega otroka z večno tolažbo, da je vse v najlepšem re- du, so se izjalovile.

Berlinska "Deutscheszeitung" pripisuje poraz bivšemu ministru zunanjih zadev drju. Kuehlman- u, da je mir nemogoč z milita- ristično zmago. Te besede so pri- šle na ušesa vojakov v armadi ba- varskega kronprinca in posledica je bila izguba korajže.

Krščanska pridiga kajzerjevega kaplana.

Amsterdam, 13. avg. — Nem- ški militaristi krožijo uradno iz- vlec ek iz pridige kajzerjevega dvornega kaplana drja. Vogla, kateri pravi: "Pred nami sta sa- mo dva vprašanja: Ali naj svet pripada pobožnemu in veselemu duhu cesarja Viljema ali krivični senci Edwarda VII, ali naj svet črni veru v Odršenika ali se naj proda satanu in moli žival v žloku? — Vsed tega ne sme biti pri Nemcih usmiljenja niti človečanstva, ne sme biti omaho- vanja na bojnem polju niti doma, ne sme biti mleka namesto krvi v naših žilah, in kadar dosežemo mir, moramo sovražniku poplača- ti v stoterni meri vse gorje, ki nam ga povzroča med vojno." (In kajzerjev kaplan moli k ravno tistemu Bogu, h kateremu molijo v Ameriki!)

Ameriške vesti.

STRAŠNA REČ.

Chicago, Il. — Kljub temu, da živimo v zelo resnih časih, se naj- dejvo ljudje, ki imajo čas se briga- ti za stvari, ki jim ne gredo mar. Med te ljudi spadajo tudi refor- matorji, ki vidijo v kadilcih eiga- ret strašne grešnike. Ti ljudje bi najraje videli, če vsi sami pos- avijo na glavo, da morajo vsi lju- dje stati na glavi.

Pred občinskimi odsekom je bi- la mestna odredba, ki prepovedu- je prodajo cigarete šest sto čev- ljev od vsake kole. Odsek zdaj zaslišuje razne ljudi, da oddajo sodbo o predloženi mestni odred- bi. Med temi ljudmi je tudi gđ. Lucy Gaston, predsednica "Pro- titeigaretne lige." Ko je povedala, da bi odsek storil strašno

"nazadnjaško delo," če bi znižal število določenih čevljev, kako daleč od šole morajo biti odda- ljene prodajalne cigarete, je pred- stavila M. B. Rutherforda, "pred- davatelja" lige, da demonstrira z živim zgledom, kako strašno u- činkujejo cigarete na kadilce.

Mr. Rutherford je odpel sraj- co, da pokaže svoja suha rebra. Cigarete kadil 31 let in njegova te- lesna teža se je znižala od 160 na 122 funtov.

"Cigarete so me uničile moral- no in telesno," je rekel Ruther- ford. "Saj lahko vidite v kak- šnem položaju se nahajam. Rekli so mi, da so pljuča proč na eni strani."

V ozadju je nekdo zakašljaj in se poredno nasmejal, Rutherford je pa nadaljeval, kakor da ne vidi porogljivih pogledov.

"Ali še kadite cigarete?" ga je poredno vprašal neki občinski svetovalec.

"Včas, zdravim se proti tej navadi."

"Ali ste pili kedaj Bourbon?" je segel v besedo občinski svetovalec Muleahy.

"Da, sem, potem sem se zdravil po Keeleyjevem navodilu, že štirinajst let nisem pil žganja."

"Mi imamo strašen zgled v predsedniku našega odseka, kako škodijo cigarete," je rekel poredno občinski svetovalec L. B. A. derson, kazoč na občinskega sve- tovalca Joseph H. Smitha, ki je mirno pušil cigareto.

"Poznam občinskega svetoval- ca Smitha in včas pride k nam", je nosljala gđ. Gastonova. "De- lala sem z njim, da mu dokažem, kaj je tobak njemu storil."

Nastal je smeh med občinskimi svetovalci, kajti Smith pripada med najmočnejše občinske svetov- valec.

"Iz predsednikovega pogleda spoznam, da nima takih sposob- nosti, kot bi jih moral imeti, če bi ne bilo radi tobaka," je dejala mrs. Jones iz Wichite, Kans.

V krožku občinskih svetnikov je nastal še večji smeh, ki so pa utihnili, ko je Jonesova dejala:

"Seveda, mogoče ima še največ sposobnosti v tej skupini."

Gđ. Gastonova je pričela zo- pet nosljati, da je mislila, da po- polnoma odpravijo pušenje eiga- ret. Ko jo je neki občinski sve- tovalec podučil, da vlada ne name- rava kaj takega, je Gastonova pripovedovala, da je mornariški tajnik poslušal njene "znanstve- ne" argumente in da predsedni- ku Wilsonu dela tobak veliko skr- bi.

Mrs Dunlap Smith, članica žen- skega obrambnega sveta, je na- stopila proti praznemu govori- nju reformatrice in odsek je po- kopal proticigaretno predlogo, da spi spanje pravičnega.

RAZSTREBA V RUDNIKU.

Harmarville, Pa. — V rudniku Consumers Mining kompanije se je dogodila razstrelba, ki je uni- čila pet človeških življenj in ranila pet rudarjev.

Plinska razstrelba je bila ta- ko močna, da jo je bilo slišati več milj v okolju in da je vrgla daleč človeška telesa iz globočine 300 čevljev na zemeljsko površ- no.

Mali deček je našel človeško roko dve uri po razstrelbi več sto čevljev proč od vhodnika v rud- niku. Neki delavec je bil poškodo- van, ki je ob času razstrelbe stal blizu vhodnika. Razstrelba ga je vrgla na tla in zlomil si je nogo.

V rudniku niso delali 18 let in prevzela ga je Consumers Mining kompanija pred kratkem, da ta- ko pomanjši produkcijo premoga. Ob času razstrelbe so delali pri- prave, da prično s polnim obra- tom. Če bi se dogodila razstrelba, ko bi bil obrat v rudniku v pol- nem tiru, bi bile žrtve številne.

so v svetovni produkciji ovčje vlnne in je v letu 1916 producira- la 264,500,000 funtov volne.

Vletu 1916 je Argentina izvo- zila 117,656,579 kilogramov uma- zane volne in 3,902,226 kilogra- mov oprane volne.

V letu 1917 se je povečal izvoz oprane volne, ki pa ni bil tako velik, da bi učinkoval na izvoz u- mazane volne. Te volne so še iz- vozili v tem letu 127,432,703 kilo- gramov, ki je reprezentirala vred- nost \$101,300,000 v zlatu.

Če bi Argentina izvažala oprano volno, bi imela od volnene in- dustrije sigurno večji dobiček kot ga ima od umazane volne.

Zavezniki so glavni odjemalci argentinske volne. Do leta 1914 so imeli visok uvozninski davek skoraj v vseh glavnih evropskih deželah na oprano volno. Zdaj se je to spremenilo in učinkovala sta dva vzroka, da so odpravili vi- soko uvozninsko colnino. Pri- manjkuje jim delavcev, ker so jih pozvali v armado, na drugi strani pa primanjkuje prostora na ladjah, kajti umazana volna potrebuje mnogo več prostora kot oprana volna.

Pranje volne je zelo enostavno delo, vendar pa daje zaslužek številnim delavcem, transportni troški za umazano volno so z ozi- rom na prostor ravnotako visoki kot za oprano volno. Evropejski konzumentje vprav radi teh vz- rokov uvažajo rajše oprano vol- no.

Argentinski trgovci in mešetar- ji argumentirajo, da bodo take razmere ostale še nekaj let po vojni, ker bodo morali v Evropi sprejemati sirovine v taki for- mi, v kakršni jih jim bo dežela uvažala, iz katere bodo prišli.

Vsed te agitacije je mogoče, da zgrade pralnice za volno. Kapi- tala za take pralnice ni treba imeti velikega, potrebne stroje pa lahko zgrade v Argentini. Trgov- ci poleg še agitirajo, da ne bo ta industrija za dobo pet let pod- vržena davku.

V Kataloniji se je že ustano- vila neka španska kompanija, da zgradi potrebne pralnice za vol- no, ki ima namen, da pošilja vol- no v tovarne na Špansko, v ka- terih izdelujejo volneno blago.

Vsa ta fakta pa povzročajo raz- prave med argentinskimi trgovci in podjetniki.

CENA BAKRU OSTANE.

Washington, D. C. — Predsed- nik Wilson je potrdil, da ostane cena 26c za funt bakra kot mak- simalna cena do 1. novembra v veljavi. Ceno je določil odbor za določanje cen v vojnem indus- trijalnem odboru v sporazumu s producenti bakra.

SENATOR KIRBY SKUŠA SPREMENITI NABORNO PREDLOGO.

Washington, D. C. — Senator Kirby iz Arkansasa je stavil spre- membni predlog, da so vojaške- mu naboru podvrženi le moški v starosti od 21. do 45. leta. Predlog je bil odklonjen z veliko večino. Senator Kirby je nato izjavil, da ponovi svoj predlog v senatu.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroče, ženske in moške bolezni. Uradne ure so: 10 ure sju- traj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 843 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

NAZNAMILO.

Rojakom v Johnstown, Pa. in bližnji okolici naznanjam, da sem se preselil za stalno v svoj lastni dom na šte. 67 Iron Street, ravno nasproti postaje pennsyl- vanske železnice. Toplo se priporočam vsem ro- jakom za vsa krojaška dela. Tony Fortuna, krojač 67 Iron Street, Johnstown, Pa.

THE CLEVELAND LIFE INSURANCE COMPANY

vas zavaruje za življenje, bolezni in nesreče. Oglasite se pri: E. F. Merriman, i City Bank Bldg, 28 & Pearl St., nad banko, Lorain, O.

V vojnovarčevalnih znamkah je denar najboljšje naložen.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inskorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois. GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. UPRAVNI ODBOR: Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill. I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kans. II. Podpredsednik: Josef Kuhelj, 9409 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Clearo, Ill. Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill. NADEŽNI ODBEK: Jože Ambrožič, box 851, Canonsburg, Pa. Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill. F. S. Tauscher, 674 Ahsay Ave., Rocksprings, Wyo. FOTOTNI ODBEK: Anton Hrast, Box 140, Canonsburg, Pa. Jože Radišek, box 432, Smithton, Pa. Rudolf Pieteršek, box 436, Pridgeville, Pa. Jakob Miklavžič, L. Box 3, Willock, Pa. M. Petrovič, 14815 Hale Ave., Collinwood, O. UREDNIKI PROSVETE: Jože Zevortak. VRHOVNI IZDAVNIK: F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov: JOHN VERDEBAR, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Pritožbe GLADE GENERALNIGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov JOŽE AMBROŽIČ, box 361, Canonsburg, Pa. Pritožbe preprijlivo vsebine, ki eta jih rešiti prvi in drugi instanca, se pošiljajo na naslov: ANTON HRAST, box 140, Canonsburg, Pa. VSI DOPISI, rasprave, članki, naznanila itd. za "Prosveto" se pošiljajo na naslov: UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročnina, oglašje, se pošiljajo na naslov: UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. V korespondenci s tajništvom S. N. P. J., uredništvom in upravnštvom "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ki je tu naveden, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Bolne ženske Severa's Regulator. Naj bi ne prenašale hudih bolečin, krčev in drugih nerodnosti, katerim so tolikrat podvržene. Teh bolečin bi ni bilo nikakor potreba, prestajati iz. Izobite se jih že sedaj, ali od začetka. Rabite torej običajno zdravilo za ženske in za dekleta, vzemite Severa's Regulator. (Severa's Regulator). To je izborna tonika in zdravilo, osobito pri ženskih boleznih. To zdravilo deluje hitro, mirno in z gotovim uspehom. Te zdravilo ne vsebuje nidesar takega, kar bi škodovalo zdravju. Vsaka žena naj bi isto poskusila. Cena \$1.25 steklenica; dobiva se v vseh lekarnah. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Dr. Koler SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. Dr. Koler je ustanovitelj slovenskega zdravniškega inštituta v Pittsburghu. Njegova zdravila so znana v vseh delih sveta. Zdravilo za ženske bolezni, ki se imenuje Severa's Regulator, je najboljše zdravilo za ženske in za dekleta. Vse bolezni, ki potujejo po vodni poti, kakor hitro opazite, da vam nastanejo meška sploščena, ne čakajte, temveč po- ditte in jaz vam bom svetovati. Zdravilo, ki vadi in zdravi, odpravi v kratkem času. Zdravilo, ki vadi in zdravi, odpravi v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. ure jutro do 6. ure popoldan. Torštek, četrtek in sobota od 9. ure jutro do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah po do dvak popoldan. Po pošti na dom. — Priloga: Zdravilo samo možno tudi.

NA PRODAJ FARMA.

Proda se 80 akrov obsegajoča farma, 24 akrov je izčiščenega, izorano, posejano in drugo je pora- ščeno z velikim drevje min vse lepo ograjeno. Zemlja leži 4 mi- lje od mesta in zraven je lepa ce- sta, obdelanega je dovolj lesa za hišo in hlev v velikosti 24x28. Cv- Vzrok, da prodam je ker sem ku- na vsemu skupaj je le \$1500, pil večje farmo zraven z poslop- jem. Sosed je Slovenec. Za na- daljša pojasnila obrnite se do lastnika. Frank Novak, P. O. Box 27, Millston, Wis.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Cenjenim naročnikom in čita- teljem želimo naznaniti, da so na- ši potovalni zastopniki na agita- ciji za pobiranje potekle in nove naročnine. Toplo jih priporočamo vsem rojakom, da jim gredo na roke in se naroče na list. Zastop- nik Louis Kveder se nahaja v Pennsylvaniji. Zastopnik John Burnik je sedaj v državi Kansas in zastopnik A. Jankovič bo obiš- kal vse slovenske rojake v drž- vi Indiani. Uljudno priporočamo, posebno stariim naročnikom, da poravnajo naročnino pri njih in ravnotako tudi vsem slovenskim rojakom, ki še niso naročeni na "Prosveto", da se naroče. Upravitelj.

NAFREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njeni- mi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V salogi imam vse za vsakdanje potrebšči- ne po zmerni ceni. ANTON ZORNIK, Hermnia, Pa.

Prof. Dr. Mullin ZDRAVNIK — SPECIALIST ZA SLOVENCE 411-4th Avenue (NA SPROTI POŠTE) Pittsburgh, Pa. ELEKTRIČNA PREGLEDNA S X ŠARJE. Stari in izkušeni zdravnik, s 26 letno prakso Zdravi splošno in hitro vse bo- lezni, pljuč, ledvic, oči, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni možkih. Odpravi vsako bolezen katero prevzame v svoje okri- bo. Uporablja najboljša evropska, ameri- ška in ostali delov sveta zdravila. Nje- ke cene. Navesti brezplačno. Tolko pre- gledu popolnoma jamčen. Pri manj se zdravi veliko število Slovencev. Uradne ure od 9. urejutro do 8. urevečer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldan. Kedar vam poteče naročnina na "Prosveto", jo obnovite pravoče- no, da se vam ne ustavi list.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vas, kar ima stih s listom:

"PROSVETA"

2887 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2887 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oglasu n. pr. (Junija 30—18) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevno potekla naročnina. Ponovito je pravilno, da se vam ne ustavi list.

Povišana članarina.

V zadnjih petih mesecih smo priobčili okrog petdeset razprav h konvenciji, toda med vsemi dopisniki, ki so se udeležili razpravljanja, je eden edini, ki priporoča povišanje asesmenta v bolniški in upravni sklad, in to je društvo Naprej št. 5 v Clevelandu, ki ima danes svoja poročila v listu. Značilno pa je, da so se — razen par izjem — vsi razpravljavci več ali manj dotaknili bolniškega sklada.

Uredništvo glasila ni sililo v ospredje. Ves čas razpravljanja smo se oglasili samo enkrat, in sicer le v zadevi lista, tiskarne in književnega oddelka z namenom, da opozorimo članstvo na ta važna vprašanja. Vsa druga vprašanja, ki se tičejo ostalih stvari in reform v jednoti, smo prepustili članstvu, da se o njih izrazi v neomejeni besedi.

Odziv na naše sugestije v zadevi glasila, tiskarne in književnega oddelka je bil bolj slab. Ne rečem, da člani naravnost nasprotujejo tem rečem, ali da se ne brigajo za svoje glasilo in izobraževalno stran organizacije sploh; velik greh bi bil, če bi imeli večino članov S. N. P. J. za take nazadnjake, da se ne bi ozirali na svoj lastni duševni napredek. Ampak nekaj drugega je. Vsakdo se zanaša na drugega, češ naj oni pove, ki "kaj zna", in kdor "kaj zna", si misli: "Bomo že govorili na konvenciji".

Vrhutega je pa še nekaj in to nam je dalo povod, da se danes ob zaključku razprav h konvenciji zopet oglašamo na tem mestu.

Ni ga člana, ki ne bi slutil, da pridejo n. pr. z lastno tiskarno ali književnim oddelkom novi stroški. Ljudje se boje večjih stroškov. Razumemo in strinjamo se, da se mora jednota varovati vseh nepotrebnih stroškov. Ampak takega ekonoma na svetu še ni bilo, ki bi znižal stroške in obenem povečal dobiček. Naša jednota ni več tisto borno, majhno in mršavo telesce kot je bila pred desetimi leti, ko je vse, kar je bilo nazadnjaškega, gledalo na njo z zaničljivim prezirom in v duhu že določilo datum njenega pogina. Jednota je danes največja med vsemi slovenskimi podpornimi organizacijami v Ameriki in še vedno raste. Čim večja pa je organizacija, tem večje so njene potrebe in čisto naravno je, da morajo biti stroški uprave večji, ako hočemo vsi skupaj, da uprava odgovarja potrebam časa in razmer. Veliko drevo z okleščeni vejami je žalostna prikazen; krepak možak, ki bi se rad postavil, ne zbuja simpatij, če nosi hlače do kolena, rokave do komolcev in luknjast klobuk. Naša jednota je tak velikan, ampak na zunanji pogled kaže še precej mizerije. S podporami ne bi nihče bil rad skop, ali če se govori o večjem asesmentu, tedaj zelo radi skremžimo obraze.

Ne bodimo tako ozkosrčni. Zastonj ne dobimo ničesar. Vsi razpravljavci so za to, da se radikalno reformira bolniški sklad. Nemogoče pa je, da se iznebimo kroničnega deficita v bolniškem skladu in da obenem ne bodo člani prikrajšani za gotov del podpore, ako ne povišamo asesmenta. Dalje je treba misliti na rezervni bolniški sklad. Društvo Naprej št. 5 ima popolnoma prav, ko pravi, da z molkom nam ne bo nič pomaganega. Povišanje asesmenta v upravni sklad je tudi absolutno potrebno. Od zadnje konvencije so se vse potrebščine uprave podražale povprečno za 45 odstotkov, toda prispevki so vedno enaki; odborniki in uslužbeni v gl. uradu in pri listu tudi ne bodo več delali za stare plače, o tem še misliti ni, ako hoče članstvo, da mu bodo opravljali pošteno delo v tej veliki draginji. Odkod pa naj članstvo pokrije neizogibne izdatke, če ne iz lastnega žepa?

Prihodnja konvencija mora izvršiti mnoge in radikalne reforme, če hočemo, da bo jednota napredovala še naprej kot je doslej, in če hočemo, da bo jednota res demokratična in napredna institucija. Predvsem se mora članstvo pripraviti na povišanje članarine, kajti iz nič ni nič in iz malega je le majhno. Sistem uprave je treba tako preurediti, da se zmanjšajo stroški, kjer se lahko zmanjšajo, a kjer jih je treba povečati, se morajo povečati. Konvencija mora tudi storiti nekaj definitivnega za združenje z drugimi podpornimi organizacijami. Čas zahteva to.

Kdo je prodal Rusijo?

Nekaj mesecev že prihajajo v Ameriko "politični beguni" nove vrste iz Rusije. Pred revolucijo smo imeli tukaj preganjane ruske revolucionarje, ki so ušli iz Sibirijske ali odkoder že, in revolucionarji so skrbeli, da je bila pred očmi ameriškega ljudstva vedno prava slika ruskega despotizma. Vsa pravični svet vsi, da se niso lagali in revolucija je dožejala, da rusko ljudstvo ni moglo več prenašati carizma, čeprav še ni bila vojna končana. Takoj po revoluciji so ruski pregnanci večinoma zapustili Ameriko in šli v svojo svojnodo domovino — a na njihovo mesto so pa pričeli prihajati iz Rusije v Ameriko nekdanji despotje oziroma hlapeci despotov, ki so ljubili carizem; ker jim je bil profitonos.

Te vrste "beguni", ki so jih revolucionarji olajšali za nagrabljeno bogastvo, hodijo po Ameriki — ne manjka se jih tudi v Angliji, Franciji, na Japonskem in Kitajskem — in pripovedujejo o "strašnem tiranstvu", ki ga izvršujejo bolševiki v Rusiji. Njihova kratka sodba je: "Bolševiki so prodali Rusijo Nemčiji, bolševiki krajejo, ropajo in ubijajo vse napredek, bolševiki so izdajalci ruskega naroda in edino zdravilo proti njim je intervencija, ki jih naj potlači in izroči Rusijo večini ljudstva".

Z drugimi besedami bi ti "beguni" lahko rekli tole: "Ruski revolucionarji, pa naj bodo bolševiki, menševiki ali kakršnikoli "iki", so tirani zato, ker smo mi izgubili velepotestvo, dobre službe, velike profite in privilegij izkoriščanja; zato so lepovi in treba jih je potlačiti, in če jih nečje potlačiti ententa, jih bo Nemčija, nekdo jih mora".

Tisti "beguni", ki so bili bližje Nemčiji, so naravno pribežali v Nemčijo in tam menda govore ravno to, samo da pravi, da so bolševiki prodali Rusijo ententi. Hlapčoni ameriških veleprodajalnikov in finančnih magnatov naravno simpatizirajo s temi ruskimi "revezji" in časopisje, ki je v službi privatnih finančnih baronov, je odprto od prvega do zadnjega predala krokodilskim solzam, ki jih točijo najnovejši "preganjci" nad Rusijo. Nekdanji ruski mogotci niso brez simpatij, posebej če se snidejo z ameriškim bankirji in zavezniškimi bankirji, ki so posodili milijone pokojnemu carju, toda zdaj imajo namesto tistih milijonov kup papirja, ki ni vreden črnila, ki se ga drži.

Do tukaj je vse logično. Če volk pretaka solze nad volkom, ki ima izpuljene zobe, nima ničče nič proti temu. Ali kar pišejo velebizniški listi o Rusiji, vidimo takoj preplonkano v naših slovenskih listih, in sicer v listih, ki so v boju za jugoslovansko monarhijo. Česa že vse niso nagromadili ti listi o bolševikih in njihovih "silnih zločinih"? Ali največkrat "neže" je zapisati: Lenin je prodal Rusijo Nemcem; prodali so se, izdajalci so, pa jel — pri tem pa krležaški listi zelo radi pomežiknejo proti "Prosveti", češ, tam so tisti, ki zagovarjajo ruske bolševike, zagovarjajo jih, lopove in izdajalce, ker niso sami nič boljši, oni, slovenski bolševiki!

V naslednjih vrsticah hočemo brez ovinkov pojasniti naše stališče, če napram bolševikom in vsem ostalim revolucionarnim strankam v Rusiji. Ozirati se hočemo le na revolucionarne stranke, na tiste stranke v Rusiji, ki imajo za seboj ljudsko maso in ki so hrbtenice revolucije. Stranka takozvanih kadetov ali ustavnih demokratov z Miljukovom, knezom Lvovom in Rodziankom ter drugimi na čelu, ni revolucionarna, čeprav si je takoj v začetku revolucije prilastila glavno besedo pri začetni vladi. To je stranka srednjih slojev, trgovcev, obrtnikov, malih posestnikov in raznih nezadovoljencev, ki so nekoč zamerili carju, toda bili so vsak čas pripravljene s leniti kompromisi, če jim je kazalo. Kolikor je imela ta stranka naprednosti in demokratičnega ob časa carja, je vse to izgubila takoj izra revolucije, ko je postala pribežališče ostankom vseh starih carističnih strank. Postala je najbolj nazadnjaška v Rusiji brez vsakega konstruktivnega programa. Voditelji kadetov bi radi imeli monarhijo, konstitucionalno, "svojnodo" monarhijo seveda, toda

monarhijo. Zato ne moremo prištevati kadetov med revolucionarje.

Ko je dozorel čas za revolucijo, so jo izvršile in jo še nadaljujejo socialistične stranke, stranke, ki so imele za seboj delavstvo, kmete in — kar je glavno — vojaštvo. Ampak nesreča za te stranke je, da niso složne.

Predvsem je treba konstatirati fakt, da ni do danes še nobena revolucionarna vlada v Rusiji uživala kakšnih simpatij pri kapitalističnih interesih v drugih državah. To je bilo opaziti v zavezniških državah in Ameriki takoj od začetka. Prvo brzojavko o zmagi revolucije iz Petrograda so v Londonu zadržali celih dvanajst ur in Amerika je dobila prvo poročilo o zmagoslavni revoluciji brezlično iz Berlina. Zakaj so zadržali poročilo v Londonu, je še danes nganka. Koliko je bilo potem zabavljanja čez začasne vlade. Kerenski jim je bil preslab, premalo odločen, dasiravno je storil vse, kar je mogel in pošten zgodovinar mu bo gotovo odmeril dostojno mesto v zgodovini velike ruske revolucije. Vsi voditelji revolucije so bili na kak način "zanič".

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so ravno tisti elementi, ki so znali in še znajo povedati toliko slabega o ruskih revolucionarjih od Kerenskija do Lenina, skoraj zanižali, kadar je prišla vrsta na Ukrajino in Finsko. Ne drgnejo se sicer reči, da je Lenin prodal tudi Fince in Ukrajince kakor je po njihovem mnenju "prodal Ruse", toda povedati pa nočejo, kdo jih je prodal. Nočejo povedati, da je finska buržoazija rajše pozvala Nemčijo na pomoč in ji izročila deželo, kakor da bi dopustila, da bi se ljudstvo samo vladalo. Finska buržoazija ni prodala Fincev nemškemu kajzerju, o ne! In ukrajinska tudi ne! Kje pa je obsodba teh izdajalcev? Ali je tam, kjer se obsojajo bolševiki kot hlapeci Nemčije? Nak! Je ni!

(Dalje prihodnjič.)

"Državni socijalizem."

Pod tem naslovom je prinesla čikaška "Tribune" članek, v katerem apelira na ameriško ljudstvo, naj nekoliko premisli navzven zvezine obrtne komisije, ki priporoča, naj pride velemesarska industrija pod zvezino upravo.

Zvezna obrtna komisija je podala zelo obširno poročilo o delovanju ameriških velemesarjev, pet po številu, ki kontrolirajo mesarsko industrijo ne samo v Združenih državah, nego tudi v državah južne Amerike in v več državah Evrope. Izvoz mesa v inozemstvo iz Združenih držav in večjih držav južne Amerike je pod kontrolo tega mesarskega sindikata.

Poročilo omenjene komisije je zelo natančno, podprto z dokazi in komisija je po dolgem preiskovanju prišla do zaključka, da je v interesu ameriške publike in zaveznikov, če ta ogromna industrija preide pod popolno vladno kontrolo.

Velemesarji so sumili, da namestno dati zvezna obrtna komisija tako priporočilo vladi in kongresu v svojem poročilu. Zato velemesarji niso držali križem rok. Na razpolago imajo milijone samo za oglašanje in naši čitatelji se lahko spominjajo velikih oglasov velemesarjev še pred kratkim časom, kateri so bili priobčeni tudi v nekaterih slovenskih in hrvatskih listih. Taki oglasi so zelo dobro plačani, pa so se jih polakomnili. Velemesarji pa niso v teh oglasih priporočali svojih izdelkov, nego so na zelo zvrit način branili svoje interese.

Kadar so v Ameriki kapitalistični interesi v nevarnosti, tedaj izdajo družbe sto tisoč dolarjev za oglase, v katerih pripovedujejo ljudstvu, v kako veliki nevarnosti so interesi splošne ameriške publike. Oni ne rečejo, da so v nevarnosti interesi njih samih, nego pripovedujejo ljudstvu potom oglasov z velikimi črkami, da se namerava atentat na ljudske pravice. Pripovedujejo, kako velike koristi ima ljudstvo od industrije, katero so vstvarili oni, s svojim težkim delom. Pri tem pa mislijo sebe, pet ameriških mesarskih kraljev, od katerih je danes praktično odvisev mesni trg skoro vsega sveta. Delavstvo v velemesarski industriji je bilo plačano najslabše izmed vseh ameriških veleindustrij. Razmere v velikih čikaških in drugih klavnicah, katere lastujejo mesarski kralji, so bile do zadnjega časa zelo žalostne za delavstvo. Postopalo se je z njimi kakor s sužnji. Plača je bila mizerno nizka in šele v tem letu se je posrečilo organizirati Ameriški delavski federaciji toliko delavstva v velikih klavnicah, da so lahko mislili na uspešen boj z velemesarji. Obstajala je nevarnost vsled trdovratnosti velemesarjev, da pride do stavke, ki bi imela velike posledice ne samo za civilno prebivalstvo, nego tudi za armade Združenih držav in zaveznikov. Tedaj je zvela stvar v roke zvezni posredovalna komisija, ki je preiskovala razmere med delavstvom in velemesarji v velikih klavnicah in končno priznala večino zahtev organiziranega delavstva. Ameriški javnosti je lahko še znano, kako so se upirali mesarski kralji z različnimi sredstvi proti delavskim zahtevam. Takrat je imelo ameriško delavstvo priliko spoznati, kaj razumejo mesarski baroni pod imenom "ljudski interesi", o katerih upijejo, da so v nevarnosti, kadarkoli jim vlada stopi na prste.

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedež v Chicago, Ill.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerše, Martin V. Konda, Etbil Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič,

CENTRALNI ODBOR:

John Ermenc, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judnič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravljica, Jacob Muha, Zvonko Novak, K. H. Poglodič, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrih, Stefan Zabrie, John Kalan, Anton Zlogar, Louis Truger.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaž še niso prijavili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Clearo, Ill.)

Slovenskemu Repub. Združenju so se doslej pridružile sledeče organizacije: Slovenska Narodna Podporna Jednota; zastopnika: Anton J. Terbovec in Matt Petrovič.

Jugoslovanska Katoliška Jednota; zastopnika: Anton Motz in Matt Pogorelec.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza; zastopnika: Frank Bostich in Anton Zlogar.

Slovensko Podporno Društvo sv. Barbare in Slovenska Delavska Podporna Zveza; zastopnika: Andrew Vidrih in Ivan A. Kaker.

Jugoslovanska Podporna Zveza "Sloga"; zastopnika: John Ermenc in John Rezel.

Slovenski Delavski Sokol "Chicago";

Slovenska sekcija Modern Woodman v Chicagu; zastopnik: Joseph Steblaj.

Slovenska sekcija Jugoslovanske Socialistične Zveze; zastopnik: Filip Godina in Frank Šava.

Društvo Slovenija Č. S. P. B. J.; zastopnik: Frank Udovič.

Slovensko samostojno mladeniško podporno društvo Danica v Chicagu; zastopnik: Frank Mravljica.

Slovenski Socialistični Klub (samostojno), Slovenski pevski zbor in Slovenska Citalnica v Milwaukee, Wis.; John Kalan.

Zveza "Slovenski Izobraževalni Dom", Franklin, Pa.; zastopnik: Stefan Zabrie.

Slovenski Tamburaški in Pevski Zbor "Lira" v Chicagu; zastopnik: Jacob Muha.

Slov. Knj. Društvo, Dubuque, Ia.; zastopnik: K. H. Poglodič.

Slovenski pevski zbor "Slovan", Pullman, Ill.; zastopnik: Jos. Fritz.

Slovenska Citalnica, Ely, Minn.; zastopnik: J. Judnič.

Zveza Slov. Svobodomislicev, Chicago, Ill.; zastopnik: Jos. Ivanetič.

Glasilo S. R. Z. so sledeči listi:

Prosveta, zastopnik: Jože Zavertnik; Glas Svobode, zastopnik: Martin V. Konda; Proletarec, zastopnik: Etbil Kristan; Slovenija, zastopnik: Frank Veranič; Čas, zastopnik: Frank Kerše; Slovenska Družina, zastopnik: Zvonko Novak; Enakopravnost, zastopnik: Louis Truger.

KONVENCIJA SLOV. REPUB. DRUŽENJA.

Konvencija se bo vršila v dvorani Pilsen Auditoriuma, 1657—59—61 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Začetek dne 13. septembra ob osmi uri zjutraj. — Izvrševalni odbor predlaga za konvencijo S. R. Z. sledeči provizorični

DNEVNI RED:

1. Tajnik otvori zborovanje in pozdravi delegate.
2. Volitev predsedstva in zapisnikarjev konvencije.
3. Volitev odseka za pregled poverilnic.
4. Tajnikovo poročilo.
5. Blagajnikovo poročilo.
6. Poročilo nadzornega odbora.
7. Splošni položaj in dosedanje delo.
8. Prihodnje naloge S. R. Z.
9. S. R. Z. in Hrvatsko Republikansko Združenje.
10. S. R. Z. in vojni cilji Zedinjenih držav.
11. Volitev izvrševalnega, nadzornega in centralnega odbora.
12. Razno.

Definitivni dnevni red določi seveda konvencija sama, ko se konstituirava. Vse organizacije, ki žele kakšno izpremembo dnevnega reda ali imajo kakšne predloge, ki bi se morali pri dnevnem redu jemati v poštev ali pa so sploh važnejšega pomena, so naprosene, da jih sporoče tajniku, čim prej je mogoče.

Anton Terbovec tajnik.

nica, katere lastujejo mesarski kralji, so bile do zadnjega časa zelo žalostne za delavstvo. Postopalo se je z njimi kakor s sužnji. Plača je bila mizerno nizka in šele v tem letu se je posrečilo organizirati Ameriški delavski federaciji toliko delavstva v velikih klavnicah, da so lahko mislili na uspešen boj z velemesarji. Obstajala je nevarnost vsled trdovratnosti velemesarjev, da pride do stavke, ki bi imela velike posledice ne samo za civilno prebivalstvo, nego tudi za armade Združenih držav in zaveznikov. Tedaj je zvela stvar v roke zvezni posredovalna komisija, ki je preiskovala razmere med delavstvom in velemesarji v velikih klavnicah in končno priznala večino zahtev organiziranega delavstva. Ameriški javnosti je lahko še znano, kako so se upirali mesarski kralji z različnimi sredstvi proti delavskim zahtevam. Takrat je imelo ameriško delavstvo priliko spoznati, kaj razumejo mesarski baroni pod imenom "ljudski interesi", o katerih upijejo, da so v nevarnosti, kadarkoli jim vlada stopi na prste.

Ameriška vlada nima v boju proti izkoriščevalcem in vojnim profiterjem lahkega stališča, kajti skoro vse ameriško časopisje je kontrolirano od velikih finančnikov. Časopisi, ki jih lastujejo posamezniki, so pa zopet popolnoma odvisni od oglašanja velikih družb; ako se jim zamerijo, jim enostavno odvzamejo oglase in list je uničen. Tu je ameriško delavstvo silno grešilo, ker si ni znalo vstvariti dnevnega časopisa, ki bi zagovarjalo interese delavstva. Kje naj vlada išče podporo za nastopanje proti trdom, kot je mesarski sindikat, ako ne pri ljudstvu. To ljudstvo pa more napraviti uspešen javen pritisk največ potom časopisja. Ker pa je delavstvo zanemarjalo svoje dnevno časopisje, je bilo ljudstvo odvisno od kapitalističnega časopisja. Ali je potem kaj čudnega, če je velik del ameriškega delavstva nasproten vsakemu podražavljenju javnih naprav in industrije? To ljudstvo je naučeno, da pomeni podržavljenje industrije nesrečo zanj, pa mu nasprotuje, ker misli, da brani s tem svoje lastne interese. Zato se ne smemo čuditi, če prihajajo listi, kot je čikaška Tribuna, ki ima več tisoč čitateljev med delavstvom, s članki, v katerih pripovedujejo kako velika nevarnost grozi ameriškiemu ljudstvu, če dopusti vladi izvajati "državni socijalizem."

Tribuni niso prav nič povsede priporočila zvezne ozrtne komisije, ker hoče z njimi odvzeti pravico posameznikom vstvarjati in izpoponjevati veleindustrijo in uvesti državni monopol. "Ta priporočila, ako se izvedejo, bodo zelo velik korak k državnemu socijalizmu in ameriško ljudstvo naj dvakrat premisli, predno dopusti izvesti take korake." Tako piše Tribuna, glasilo velekapitala, katerega kupujejo delavci vsak dan v več sto tisoč izvodih. Pet ljudi v Ameriki ima resničen dobiček od velemesarske industrije, kajti ogromni profiti se iztekajo v žepu teh ljudi.

"Nikakor ni pametno jadovati v državni socijalizem v času, ko so naše misli preobložene z vojno in njenimi velikanskimi napori. Žrtvami in žalovanjem", pravi čikaška Tribuna. Tribuna tudi pravi, da so "tako revolucionarna priporočila dana ob nepravem času. Če se že zabi kakšne navedbe proti mesarski industriji, naj se jih uvede brez radikalnih eksperimentov z državnim monopolom."

(Dalje prihodnjič.)

Razprave h konvenciji.

Zaključek razprav.

(Z današnjo številko zaključujemo razprave h konvenciji v "Prosveti." Gl. odbor jednote je sklenil na zadnji letni seji, da traja doba javnih razprav, tj. tika-jočih se konvencije, v glasilo od 1. marca do 15. avgusta. Priob-čili smo vse razprave, kar jih je prišlo do 13. t. m., a druge, ki so prišle pozneje, izročimo odseku za pravila. Ako ima kdo še kak dober nasvet k spremembam u-stave ali pravil, naj pošlje stvar br. Ivanu Moleku, predsedniku konvečnega odbora za pravila, najkasneje do 1. septembra t. l. — Uredništvo.)

Nasveti vrhovnega zdravnika.

Glavna naloga letošnje konvencije S. N. P. J. bo, urediti bolniški sklad, bolniško podporo, odškodnino za operacije in sprejeti nove določbe, da jednota prične zbirati rezervni sklad za bolniško podporo, ki ga bo potrebovala ravno tako kakor bo potrebovala smrtninski sklad. Vsako leto bi morala S. N. P. J. imeti v bolniškem skladu najmanj \$25,000 preostanka. Člani bodo namreč prišli v leta, ko bo morala jednota plačevati dvakrat ali trikrat toliko bolniške podpore za osta-rele člane, kakor jo plačuje dan-es.

Z rezervnim bolniškim skladom je v zvezi Zavetišče ali Sanatory za naše jetične, onemogle in oste-rele. Ta konvencija mora podvze-ti gotove korake, da se začne ide-ja Zavetišča praktično izpeljava-ti.

1. **Bolniška podpora.** Ta naj se spremeni v toliko, da se prvih sedem dni ne plačuje nikake pod-pore. Edino s tem se odkrivamo deficita in ustanovimo rezervni bolniški sklad in sklad za Zaveti-šče. (Dalje Sanatorij.)

2. **Operacije.** Zadnja konven-cija je spravila v pravila jav-ko pomanjkljivo in dvoumno to-čko o odškodnini za operacije. Operacija je morala biti **absolut-**no potrebna za ohranitev življe-nja. To pa je v praksi težko do-lociti. Vseled tega smo morali od-kloniti podporo za razne sicer po-trebne operacije, kakor pa kili, ženske kronične bolezni itd., ker jih zdravniki ne moremo smatra-ti za absolutno potrebne za ohranitev življenja. Glavni tajnik in jaz sva imela radi pomanjkljivih pravil veliko dela in je bilo težko rešiti vse pravično za jednoto in člane. Zato je moj nasvet, da konvencija določi bolezni, kate-re potrebujejo operacije in za ka-tere naj se plača odškodnina. Pla-ča naj se za sledeče bolezni (ope-racije) po \$50:

1. Kila (hernia, rupture);
2. Slepč (appendicitis);
3. Žolčni mehur (choleupti-lis; gallstones);
4. Osteomyelitis (gnojitev v večjih kosteh; tibia, femur);
5. Zavozljanje črev (intestinal obstruction, strangulation);
6. Nosečnost izven materni-če (Extra uterine Pregnancy);
7. Rak na želodcu, prsih, ma-ternici itd. (Carcinoma, sarco-ma);
8. Odstranitev obisti (neplro-tonny).

Ne plača naj se za operacije za kronične ženske bolezni ali za po-sledice porodov in nosečnosti (razen Extra uterine Pregnan-ciy), ker veliko žensk pristopi s temi boleznimi v jednoto in je preiskovalnim zdravnikom nemo-goe takih kroničnih bolezni za-slediti.

3. **Vrhovni zdravnik.** Njemu naj se da poštena letna plača, da bo lahko zasledoval bolniške za-deve pri jednoti in tudi dajal na-svete članom s pomočjo jednoti-ne glasila v člankih, spisih itd. Z dosedanjo plačo vrhovnemu zdravniku ni mogoče zahajati na odborove seje ali na konvencijo SNPJ, kjer bi njegov nasvet morda veliko koristil. Moja plača kot vrhovnega zdravnika je bila \$150 za celo leto. Delo pa je vre-dno najmanj \$600 in bi bilo še več, ako bi bil pisal članke in da-jal nasvete posameznim članom. Nekaterim sem odgovarjal priva-tno, vsem pa nisem mogel radi pomanjkanja časa in premalo plače. Rad sem pa vseeno oprav-ljal delo, ker se mi je zdelo potre-bno, da je pri S. N. P. J., za vr-hovnega zdravnika — Slovenec. Konvencija naj si izvoli vrhovne-ga zdravnika, katerega že noče, vendar bi jaz želel, da bi bil kak

Slovan in da se mu da poštena nagrada, za katero pa jednota, oziroma glavni tajnik zahteva pojasnil glede bolniških in smrtnih slučajev ob vsaki priliki.

Nekaj drugih nasvetov glede pristopa članov, društvenih zdravnikov, preiskav sumljivih članov — bolnikov itd. sem poslal na pripravljalni odsek za pravila.

Konvencija, meseca septembra naj torej 1) ustanovi in zagoto-vi rezervni bolniški sklad; 2) naj spremeni bolniško podporo, da se ne plača prvi teden pač pa naj se podaljša kroničnim bolnikom (jetičnim in neozdravljivim) re-cimo na 18 ali 24 mesecev; 3) naj napravi in pripravi potreben sklad.

Kakor sem že lansko leto ome-nil, naj konvencija izvoli v resni-ci sposobnega konvenčnega predsednika, četudi izmed odba-ra, da jednota prihrani od pet do petnajst tisoč dolarjev, da se ne bo zborovanje zavleklo kot druga leta in mlati la prazna slama. Vse-kakor pa pričakujem od letošnje konvencije lepih uspehov v prid S. N. P. J.

F. J. Kern.

Weir, Kans. — Kot večina dru-gih dopisnikov, ki razpravljajo o bodoči konvenciji, se bom tu-di jaz najprvo lotil bolniškega sklada. Čuli smo že mnogo mnenj, kako rešiti vprašanje bolniškega sklada, toda jaz se z nobenim po-polnoma ne strinjam. Nasvet za razdelitev jednote v distrikte, kar se tiče bolniške podpore, je ne-priporočljivo iz sledečih razlogov: Prvič ni duh naše organizacije razdvajati kajti mi tudi razprav-ljamo o združenju z drugimi pod-pornimi organizacijami, ne pa da bi razdružili v distrikte jed-note še našo organizacijo. Kakor lahko sklepamo iz računskih po-ročil, bi bilo z razdelitvijo jednote v distrikte za bolniško podpo-ro najbolj prizadeto članstvo v Oklahomi, Arkansasu in Kansasu, na katere bi prišlo največ iz-rednega asesmentu v bolniške sklade. To bi lahko imelo za po-sledico, da bi članstvo naše jed-note v teh državah zahtevalo pla-čevanje po distriktih tudi v druge sklade in to bi povzročilo še večje cepitve. Drugi distrikti bi bi tega sistema vplačevanja la-hko izprevideli, koliko jim pre-staja in dobili bi se člani, ki bi vpraševali, čemu pošiljati denar naprej, ko sami lahko vzdržujejo sklad bolniške podpore. To so razlogi, ki po mojem mnenju go-vore proti distriktom.

Za omejitve števila delegatov se lahko v pravila upelje točka, da društva izpod sto članov ni-majo pravica do delegata. Pusti-ti se jim pa mora pravica zdru-žiti se z drugim manjšim društvom za izvolitev delegata. Po mojem mnenju zadostuje na vsa-kih sto članov en delegat, kar bi pomenilo še vseeno kakih 160 de-legatov (inj) za konvencijo.

Moj nasvet je, da se asesment v bolniški sklad zviša 7c na vsak dolar bolniške polpore. Za prve štiri dni bolezni naj se ne plaču-je podpora, razven, če bolezen traja nad mesec dni, ali pa za vi-dne bolezni, to je rane, ki na-stanejo vsled ponesečbe in ope-racij.

Drugi važen sklad, o katerem bo morala konvencija nekaj stori-ti, je upravni sklad. Najmanj važen pri naši jednoti je še rez-ervni sklad. Jaz ne vidim potre-be, da bi se v nadalje plačevali v rezervni sklad, ampak dotičnih 5c mesečno naj bi se v bodoče plačevalo v upravni sklad in s tem, mislim, bi bilo rešeno vprašanja bolniškega sklada.

Denar v rezervnem skladu pa naj bo namenjen za narodne in prosvetne namene. Iz rezervnega sklada bi se ne smelo izplačati no-bene svote, dokler bi tega ne do-volilo članstvo s splošnim glasovanjem ali pa redna in izredna konvencija. (Država zahteva rez-ervni sklad, Op. ured.)

Naročnina na dnevnik Prosveta naj se zviša na \$3 za člane, (saj toliko plačajo že sedaj. Ured.) za nečlane pa \$4 na leto.

Priporočljivo je, da prihodnja konvencija izvoli odbor petih članov, ki naj izdela priprave za združenje slovenskih podpornih organizacij. Konvencija naj bi dala temu odboru potrdila na-vodila v obliki resolucije s pod-lago, da bi se lahko izvršilo zdru-ženje še med konvencijo.

Pravila potrebujejo precej po-pravkov. Društva, katerih član-

stvo je raztreseno v kraju dru-štvenega okrožja v precejšnji razdalji, naj bi imela tajnikovega namestnika. Ta tajnikov namest-nik bi upravljal tisto skupino članov, ki je najbolj oddaljena od tajnikovega urada, oziroma društvenega sedeža. Glede kazni bolniških obiskovalcev naj se spremeni toliko, da se upošteva krajevne razmere in če obiskova-lee navede opravičljive vzroke, mu društvo lahko odpusti suspen-dacijo.

Jednotin p. o. t. odbor in drugi podpredsednik se mi zdi ne-umesten, toda potrebniji se mi zdi gospodarski ali pa pomožni odbor. Bilo bi tudi precej demo-kratsko, če bi glavni uradniki ne držali mandatov dalj kot dva ter-mina.

Anton Jeršin.

Kenosha, Wis. — (Prvi list Vaše razprave manjka. Ured.) Točke v pravilih za plačevanje v sklad bolniških podpor naj se u-rede takole: "Deficit v skladu za en dolar bolniške podpore na dan naj pokrijejo člani (ice), ki so zavarovani v tem razredu." V tem smislu naj se glase tudi to-ke o skladu za dva in tri dolar-je na dan bolniške podpore. Za ta načrt je glasovala že večina članstva naše jednote, toda ne z zadostno večino, kakor določajo pravila, zato ni prišel v veljavo. Vzrok poraza je bil, da se član-stvo ni v zadostnem številu ude-ležilo splošnega glasovanja.

Razni dopisniki in društva se protivijo taki razdelitvi bolniških razredov z motivacijo, da bo škodila bratskemu značaju naše or-ganizacije. Drugi so zopet mnen-ja, da bi članstvo, ki je zavarova-no za en dolar, ne pazilo pri obiskih bolnih članov, ki so za-varovani za dva ali tri dolarje dnevne bolniške podpore tako dobro, kakor v slučaju, če so vsi trije razredi združeni in obrat-no. Ravno take težave bi nastale pri sklepanju o bolniški podpori, kajti člani bodo zavarovani v različnih razredih in v slučaju deficita v enem razredu ne bosta druga dva nič prizadeta. Za to se pri določanju podpore ne bo dosti pazilo, ali je član opravičen do bolniške podpore ali ne, češ, saj ni zavarovan v tistem razredu kot jaz. Taki argumenti so brez vsake podlage, kajti če sem jaz zavarovan v razredu za dva dol-larja in neki bolnik, katerega na-kaznica je na seji za sprejem ali odklonitev, bom gotovo povedal članstvu društva, da li je bolnik opravičen do podpore ali ne, in dali se je ravnal po pravilih jed-note v času bolezni. Društvo mu gotovo ne bo nakazalo podporo samo zato, ker je v drugem bolniškem razredu, kakor večina član-stva društva. Saj smo vendar bratje in večina članstva je proti vsakemu izkoriščanju jednote po simulantih. Z razdelitvijo bolni-ških razredov v samostojne sklade tudi ni še rečeno, da se razbi-je edinstveni sistem jednote, pač pa se ga izpolni na podlagi pra-vičnosti za vse člane. Če bi nam pokazala bodočnost, da nam je razdelitev bolniških razredov v samostojne sklade škodila, se da-jo napake vedno popraviti.

IX. člen 21. stran naših pravil tudi zahteva temeljitih reform. 3. točka tega člena naj se spremeni sledeče: Predlogi za spremembo, dodatek ali črtanje členov v usta-vi in pravilih se sprejemajo pri splošnem glasovanju z navadno večino oddanih glasov in to tudi, če se udeležijo glasovanja samo e-na četrtina članstva.

Veliko našega članstva prav nič ne upošteva važnosti sploš-ne glasovanja, zato so ga ved-no zanemarjali. Skoro pri vsaki inicijativi na splošnem glasova-nju je bilo oddanih približno ena-ko število glasov. To je dokazo-valo, da se vedno samo enilisti člani in članice udeležujejo sploš-nega glasovanja.

Naše članstvo bi se moralo pol-noštevilno udeležiti splošnega glasovanja, kajti članstvo, ki ga zanemarja, naravnost greši pro-ti tej demokratični instituciji.

Konvencija naj se vrši vsaka 4 leta, ki naj prične z zborova-njem prvi ponedeljek v maju.

Po mojem mnenju je za pri-četek konvencije mesec maj dosti ugodnejša doba, kakor september. Članstvo naše jednote je v ogrom-ni večini delavsko in delavec lažje zamudijo nekaj dni pri svojem po-slu v maju, kakor pa v jeseni, ka-dar je največ dela. Tudi se v jeseni vsakdo preskrbuje za zimo, in ko-

lar dnevne bolniške podpore. Po-leg tega naj bi bolniki plačevali po 5c dnevno za prvih trideset dni bolezni na vsak dolar bolni-ške podpore. Od tridesetega dne-va naprej bolnik preneha plače-vati to svoto. Bolniku bi se ta izredni asesment lahko pridržal v glavnem uradu pri izplačevan-ju podpore, ali pa bi ga bolnik (ica) lahko sam plačal društve-nemu tajniku(ici) z rednim a-sesmentom. Ako skušamo rešiti bolniški sklad deficita s tem, da bi za prvih par dni ne izplačevali nobene bolniške podpore, bi bili s tem prizadeti samo bolniki. Če pa povišamo asesment v bolniški sklad 3c na način kot sem pre-je omenil in da poleg tega plačajo tudi bolni člani (ice) v prvih 30. dneh bolezni po 5c od dolarja dnevne bolniške podpore, bi vsi sorazmerno trpeli.

Ena glavnih nalog te konvenci-je je pripomoči k združenju slo-venskih podpornih organizacij. V kolikor je meni znano, je veči-na članstva vseh jednot glasova-ovala za združenje, toda združenja še vseeno nimamo. Kje so vzro-ki, oziroma zadržki, da še ni iz-vedeno, to za naš narod v tej de-želi tako važno vprašanje? Po mojem mnenju leži vzrok na glavnih odborkih prizadetih orga-nizacij, ki se brigajo le za svoje stolčke, ne pa za dobrobit nara-da. So tudi druga mnenja kot i-me združene jednote, sedež glav-nega odbora in cela vrsta dru-gih takih argumentov.

Ako je članstvo glasovalo za združenje, je to dovolj jaseen do-kaz, da je stvari preje dobro pre-mislilo, predno se je odločilo glasovati za združenje. Ko so od-govorni faktorji videli želje član-stva po združenju, bi se morali lotiti dela in mu pripravljati pot. Ni čudno, ako nas ameriška jav-nost ne pozna, ker smo razkosani v toliko malih delov in poleg te-ga smo še tako majhen narod, skoro najmanjši na svetu.

Prihodnja konvencija naše jed-note naj pozove tri zastopnike od vsake organizacije, ki želi zdru-ženje, katere naj izvoli članstvo vsake organizacije na splošnem glasovanju. Ne strašimo se za-prek, nego lotimo se dela za združenje z vso vneto, da ga tim prej dosežemo. Pokažimo drugim narodom, da smo tudi mi na sve-tu, da smo narod, ki hoče živeti in napredovati na polju kulture in drugega napredka. Majhni in razdruženi ne predstavljamo no-bene moči. Vse nekaj drugega bo, če se združimo. Kaj premorejo združene sile, smo se lahko nau-čili iz sedanje vojne. Borimo se za združenje in osvoboditev jugoslo-vanskih narodov v domovini. Za-kaj bi se ne združili mi v Ameri-ki tudi na organizacijskem polju, kjer je tako združenje mogoče? Upam, da bo prihodnja konvenci-ja naše jednote rešila to vpra-šanje v zadovoljstvo in splošno korist velike večine ameriških Slovencev.

Anton Jurca.

Clairton, Pa. — Kako važno je vprašanje bolniškega sklada za našo jednoto, se razvidi iz dopi-sov, kajti skoro vsi dopisniki, ki razpravljajo o pravilih naše jed-note, se ga največ dotikajo. Jaz priporočam, naj ostanejo bolni-ški razredi kakor so, toda povi-ša naj se asesment v bolniški sklad po 3c mesečno za vsak do-

VI. Člen. Glavni odbor. Toč. 6. Glavni predsednik, gl. tajnik in gl. blagajnik naj bodo v Chicagu, oziroma kjer je sedež jednote. Toč. 11. Naj se izvoli poseben odsek, kateri bo imel pravico od-ločati v vseh od uredništva zavrnjenih dopisih. Toč. 14. Naj se črta stavek, "ali pooblaščenih." VIII. Člen. Toč. 1. Naj se glasi: "do sploš-nega glasovanja." IX. Člen. Inicijativa, referendum in od-poklice. Toč. 2. Naj se spremeni: "naj-manj pet držav ter 15. društev." Toč. 3. Naj se glasi: "polovi-ca članov z dvotretjinsko večino oddanih glasov v vseh glasova-njih." Točki 4, naj se črta: "izvzem-ši mesta za prihodnjo konvenci-jo. (Katerega bo določila konven-cija.)" Toč. 6. Glasovnice morajo biti tri dni po določenem datumu v gl. uradu. XVI. Člen Poroštvo. Toč. 1. "Gl. tajnik \$20.000. U-rednik pa kot določi konvencija. Pravila za člane(ice) in kra-jevna društva S. N. P. J. I. Člen. Toč. 10. "Pri enakosti glasov se voli znova." naj se črta. Toč. 3. V. Člen. Članstvo "Naj se dostavi notarsko zapriščeno izjavo." VII. Člen Pristopnina in ascen-ment. Toč. 1. V sklad bolniške podpo-re 80c na vsak dolar v upravni sklad 15c. Splošna pravila. I. Člen Asesment. Toč. 4. Naj se spremeni: "Član, ki ne plača asesmenta do 25. v mesecu je suspendiran do 25. pri-hodnjega meseca. Ako član(ica) v tem času zbolil, ali se poškoduje, ni deležen do podpore v ča-su suspendacije, to je od 25. v mesecu do prihodnjega 25. Toč. 5. se črta. Toč. 7. Naj se glasi kot je o-menjeno v bolniški sklad 80c na vsak dolar in upravni sklad 15c. VI. Člen. Toč. 3. Beseda "delo" naj se črta. VII. Člen. Toč. 17. Podpora se izplača za prvih šest mesecev po \$1., \$2. in \$3. in potem po 50c. \$1. in \$1.50 na dan dokler traja bolezen. Toč. 28. Član, ki je pohabljen, je deležen podpore toliko časa, dokler ga zdravnik spozna ne-sposobnim za delo. (Dalje na 6. str., 4. kol.)

Konvencija naj se vrši na vsa-ka 4 leta. Tudi je potrebna ome-jitve delegatov. Naselbina, v ka-teri je več društev, naj bi posla-la samo enega delegata. Vsako društvo, ki šteje nad 20 članov (ice) naj bi imelo pravico do de-legata. To naj velja za vsako društvo brez obzira, koliko je šte-vo njihovoga članstva čez 20. Vem, da bodo temu oporekali, češ, da večja društva za stroške konvencije tudi več plačajo, zato naj imajo tudi večje zastopstvo. V interesu jednotinega napredka je, da se malim društvom ne odv-zame zastopstva na konvenciji in to naj velika društva upoštevajo. Delitev jednote po distriktih se mi ne vidi priporočljiva, kajti vsak distrikt bi potem moral imeti svoje uradnike, ki tudi ne bi mogli delati za "božji lon". S tem bi pa narasli stroški uprav-nega sklada, kar bi povzročilo večje breme članstvu. Mike Čebašek.

Cleveland, Ohio. — Dr. Naprej. šte. 5. SNPJ. je na izredni seji dne 21. julija vzelo v pretres pra-vila ter odobrilo k spremembam oziroma k zbijšanju pravil sle-deče točke:

V. Člen. Konvencija.

Toč. 2. Naj se razdeli v dve točki, da bo bolj jasna.

Toč. 3. Konvencija naj se vr-ši vsaka štiri leta.

Toč. 5. Vsako krajevno dru-štvo z nad 50 do 200 članov naj ima pravico le do enega delegata in na vsakih nadaljnih dvesto članov zopet enega. Društva ki nimajo zadostno število članov, se lahko združijo za izvolitev dele-gata.

Toč. 6. Naj bo najmanj šest mesecev pri društvu ter eno leto pri S. N. P. J.

Toč. 12. Naj se črta.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravaga vzro-ka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in članstvo od strani številnih odjemalcev. Malo povziranje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsajina izdelkov. Branili smo se dolgo soper druginje na vseh številnih potrebitnih naših, a novi vojni davki nam je spodbil še zadnji steber in moralni draginje na vseh številnih potrebitnih naših, a novi vojni davki nam je spodbil še zadnji steber in moralni draginje, ko smo cene nekoliko povišali. Vsa prijatelji Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče druginji v okom priti. Zato pa v vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšno selodce in odetrani iz notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšno selodce in odetrani iz notranjine drobovja. Trinerjevi leki so proti vsakršni ne-brig slotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so proti vsakršni ne-potrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno kareče rudoče vino. V sadevi zabasnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadna slabost, kakor tudi v selodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi litja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v sadevih odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za ma-zanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo snotrja. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščaje in drugih kož-nih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJSE NAAGRANE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAESTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

DOPISI.

(Nadaljevanje z 2. str.)

novila ženska organizacija SRZ, ki šteje sedaj že čez 50 zavednih Slovencek, ki se tudi zelo zanimajo za priprave tega izleta in delujejo za najboljši uspeh; tudi nameravajo obogatiti program prireditve. Zato pa vai na izlet, da vam ne bo pozneje žal. — Zbirališče društev bo od poldne do 2. na St. Clair in 55. cesti. Kako pridete najlažje na izletni prostor v Rožno dolino? Vzemite vsako karo, ki vozi po 55. cesti. Vzemite transfer s 55. karo na karo, ki vozi po Union Str. Peljite se do konca na imenovan kari, pa boste imeli še eno minuto do 2. na St. Clair. — Na St. Clair cesti, Broadwayju in Union Str. bomo imeli kafižpote, ki bodo na razpolago rojakom s pojasnili kako najti prostor. Voznina je 6c. Natančen program smo priobčili v letakih.

Mi smo napravili svoje. Sedaj pa je stvar ležeča na vas, da pokazate v koliko simpatizirate z našo organizacijo.

L. P., član agitacijskega odbora.

Broughton, Pa. — Dne 25. avgusta se bo v naši naselbini vršila konferenca lokalne organizacije Slov. rep. združenja za zapadno Pennsylvanijo, na katero vabimo zastopnike vseh društev, klubov in drugih organizacij, kakor tudi drugo občinstvo od tu in okolice, da se je udeležijo v obilnem številu. Vstop je vsakemu dovoljen. Konference so najlepše prilike za seznanjanje rojakov o delovanju in ciljih Slovenskega republikanskega združenja, zato ne zamudite te prilike.

Program konference in drugih slavnosti je sledeči:

- 1) Sprejemanje zastopnikov in drugega občinstva od 11. do 12. (poldne).
- 2) Pričetek konference ob poldne.
- 3) Po končani konferenci sledi dviganje ameriške zastave pri tukajšnjemu Slovenskemu domu.
- 4) Na konferenci, kakor tudi pri slavnosti bodo nastopili različni govorniki.
- 5) Svirala bo Slovenska godba iz Canonsburga.

Slovinci in drugi Jugoslovani, udeležite se slavnosti in konference dne 25. avgusta. Dolžnost Jugoslovanov je, da podpirajo ideje S.R.Z., za katere so zadnje čase pričeli delovati po raznih krajih Zedinjenih držav tudi Hrvat in Srbi. Tudi naša dolžnost je pokazati tej republiki, da nismo eni tistih, katerih se veseli kajzer, nego smo njegovi najhujši nasprotniki ter vztrajni boreci za dosego svobode Jugoslovanom. Dolžnost nas vseh je, da pomagamo v boju za demokracijo.

Za ugodnosti zastopnikov in drugega občinstva bomo dobro preskrbeli.

Tu podajam nekaj navodil glede vožnje. Najbolje je, da vzamete tisti, ki se boste vozili skozi Pittsburg, poulično karo na Fourth Ave. in Smithfield St. Poleg Velike pošte. Ime kare je Carriek No. 53. Od postajališča pa vozijo avtomobili skoro vsako četrti ure do naše naselbine. Kateri hočejo, lahko vzamejo Washington karo pri Baltimore R. R. postaji in se peljejo do Mine No. 3 Castle Shanan. Od tam pa bodo skrbeli tukajšnji rojaki, da pride vsakdo na določen prostor.

Dne 24. avgusta, to je dan pred konferenco bomo priredili veselico v prid S. R. Z., na katero vabimo društva in drugo občinstvo od tu in bližnje okolice. Ta prireditve je namenjena velevažni stvari podpirati Slovensko republikansko združenje, zato naj je nihče ne zamudi.

Jacob Dolenc, tajnik.

Bottle Beer Town, Kokokola. — Slovenska zveza častnih predsednikov in podpredsednikov je bila zadnjič od republike Water Wagon in ničlandamske monarhije uradno priznana; ta dogodek so tu obhajali z velikimi slavnostmi, pri katerih so igrali vodilno vlogo mesarji in pogrebni kot najvažnejši predstavniki našega naroda. Članice Zveze zlov. kuharice so izdelale krasno zastavo, katero so proglasile za državno zastavo bodoče zedinjene monarhije Mačeriije. Kuharice se zelo razumejo na izdelovanje

zastav za države, katerih še ni, kajti države ki že obstoje, že imajo svoje državne zastave. Ker so hotele, da bo ta zastava nekaj posebnega, so za grb, ki je vstaj v tej zastavi, porabile stare grbe kitajskih provinc, ki so bili v veljavi še pol milijona let pred Kristusom. Vi ne veste, kako smo jokali, ko smo razvili to zastavo bodoče zedinjene države Mačeriije. Ko smo zagledali čudežen grb, smo se od samega navdušenja pričeli poljubovati. Kuharice pa so deklarirale verzke tako lepo, da mi je nemogoče popisati.

Slavnostni govor je imel bodoči dvorni pogrebnik mačeriidskega dvora, Mike Dordy. Krasne so bile njegove besede o važnosti pogrebov za rešitev pogrebniške obrti. Govoril je tudi urednik "Narodne Zdravbe", g. Bogomir Leonelj, ki je pozival ogenj in žveplo z neba na vse tiste, ki se nočejo pridružiti Slovenski zvezi častnih predsednikov. Zgrajal se je naj njimi, ker nasprotujejo suženstvu, ker so proti padislahom, ki so za ljudstvo napravili že toliko hudega. Kedo bo potem hodil za procesijami v glavnih mestih, če ne bo sijaja dvorov naših ljubljenskih padislahov. Kaplanje, župniki in patri so navdušeno pritrjevali tem besedam.

V bližnji naselbini Wine Valleyju so organizirali podružnico Slovenskega socialnega edinstva. Pristopilo je petnajst članov, ki so vsi silno navdušeni za to organizacijo. Vplačali so tudi 45c mesečnih prispevkov. Ko je prišlo na dnevni red vprašanje, kako in zakaj naj se porabi te prispevke, je stavlil Gregor Polonca predlog, naj se jih pošlje glavnemu odboru Slovenskega socialnega edinstva, ki naj jih porabi za osvobodjenje Culukafrov izpod afrikanške jarm. Ta predlog je vzbudil večino članov podružnice veliko razburjenje in končno je bil sprejet predlog, da se piše glavnemu tajniku Slov. socialnega edinstva, zakaj in kako mislijo porabiti svoto 45c v slučaju, da jo bo winevalleyjska podružnica poslala glavnemu uradu. Predno podružnica pošlje to svoto, zahteva natančen račun, zakaj so se porabile svote, ki so jih poslale druge podružnice, kolikokrat na dan jedo člani gl. odbora in koliko plačujejo za svoje obede. Winevalleyjska podružnica hoče biti sigurna, da se njenih 45c ne bo zvrnilo v koritariske žepce, zato zahtevajo natančnih pojasnil.

Zvečer tistega dne, ko je imela winevalleyjska podružnica svojo sejo, je njene član obiskal agent, ki je prodajal delnice, farme in stavbišča. Delnice so predstavljalne veliko vrednost in čez par let pa bodo pomenile že veliko premoženje. Na farmah, katere je prodajal ta agent, so po njegovem zatrdilu tako rodovitne, da raste na njih vse, samo plevel ne. Stavbišča, katere je prodajal, so neke na preriji, 1000 milj oddaljene od prvega mesta. Toda v okolici teh stavbišč, tako je zatrjeval agent, se bodo v najkrajšem času zgradile največje tovarne za izdelovanje dežnikov na svetu. Rojaki v Wine Valleyju so zelo pametni ljudje in se ne dajo izkorističiti nobenemu, tudi Slovenskemu socialnemu edinstvu ne. Toda to, kar je prodajal ta agent, ni bilo izkorističanje, nego je pomenilo bogastvo. Zato so naši zavedni prefrižani rojaki nakupili delnice, stavbišče in tudi farme. Nič niso vprašali, kje so ti rudniki, nič jim ni bilo na tem, da se sami prepričajo o rodovitnosti farm in vrednosti stavbišč. Čemu tudi? Agent je govoril tako lepo in prepričevalno in na verižici je imel pripet križek z malim Jezuškom. Taki ljudje ne lažejo, zato se jim lahko zaupa. Vse nekaj drugega je z ljudmi, ki se zbirajo v organizaciji Slov. socialnega edinstva, kajti tisti ljudje menda ne gredo v cerkev niti o Božiču in Veliki noči in prav nič jim ni za zaupati svoto 45c.

Rojaki v Wine Valleyju pa so že v nekaj tednih po agentovem odhodu spoznali, da je dotični rudnik zalit z vodo in da niso v njem nikdar našli nobene rude. V tistem kraju, kjer so kupili stavbišča, so res zgradili tovarno za izdelovanje dežnikov, ki pa ni največja na svetu, kajti v nji dela le 21 ljudi, stavbišče v okolici tovarne so pa prodali toliko, da bi na njih lahko postavili mesto z več milijoni prebivalcev. In

vendar je bilo na slikah, katere je kazal agent jasno prikazano, kako velike bodo te tovarne, koliko bo imela dimnikov in celo vrsto družinskih hiš. Na sliki je bilo tudi poštno postopje, šola in mestna hiša, katere bodo šele zgradili. Agent je obljubil, da bodo z gradnjo pričeli takoj, kakor hitro bodo tovarne v toliko dovršene, da se bo lahko reklo o njih, da so največje na svetu. Agent se morda ni zlagal, samo čakati bo treba. In če bo preje konec sveta, nego bodo tiste tovarne največje na svetu, potem to ne bo krivda agenta, ki je prodajal stavbišča z dobrimi nameni. Farme, ki jih je prodajal ta agent, so bile res rodovitne, toda na njih je uspeval samo plevel, komarji, kače in žabe. In tedaj so rojaki v Wine Valleyju ponovno sklenili, da se v bodoče res ne bodo dali nikomur več izkorističiti in da se 45c, ki jih ima podružnica Slovenskega socialnega edinstva, ne pošlje centralnemu uradu. Culukafri pa naj se gredo solit. Kdo pa jih je silil, naj se rode v Afriki? Zakaj niso rajše prišli na svet kje v bližini Wine Valleyja, pa bi ne bilo treba nabirati sredstev po penijih za njihovo osvoboditev.

Kozma Teleban.

Lincoln, Ill. — Dne 4. avgusta se je tu vršil velik shod premo-garjev, članov premo-garskih u-nij štev. 224 in 815. U. M. W. of A. Vršila se je tudi parada, ki pa ni bila ravno dolga. Shod se je vršil v Latham parku, kjer je bilo navzočih zelo mnogo ljudi, ne samo premo-garjev, nego tudi drugega občinstva, ki je prišlo poslušat govornike. Glavna govornika sta bila L. B. Stringer in Frank Farrington, predsednik ilinoiškega distrikta U. M. W. of Amerike.

Farrington je v svojem govoru opisoval notranje razmere v distriktu unij premo-garjev za ilinoiško državo z ozirom na nekatero nesporazume, ki so nastali od časa do časa v tej organizaciji.

Dejal je, da stališče U. M. W. of A. ni samo za izboljšanje plače, ampak da zahteva še precej več v korist delavskega razreda. V organizaciji so se pojavili ljudje, ki so trdili, da je naša premo-garska organizacija dosegla vrhunec in se s tem preživela, zato je potrebno, da napravi prostor drugi, popolnejši organizaciji. Našteval je koristi, ki jih je pridobila strokovna premo-garska organizacija. Za delavstvo v Illinoisu se je mnogo storilo le s pomočjo organizacije Zedinjenih premo-garjev. Izjavil je, da je on edini izmed onih, ki se bo boril do zadnjega proti vsem tistim, ki rujejo proti premo-garski organizaciji in jo hočejo razdružiti. Povdarjal je, da čaka premo-garsko organizacijo v Illinoisu še mnogo dela. Mi imamo še ogromno število premo-garjev, ki so izven organizacije U. M. W. of A. Čestital je ilinoiškim premo-garjem, ker se niso hoteli pridružiti štrajku premo-garjev pred enim letom v tej državi. Dejal je, da se je pozneje razkrilo, da so ta štrajk povzročili nemški agentje z namenom ovirati vojne priprave Združenih držav, toda ilinoiški rudarji se niso dali speljati na led.

Farrington se je v svojem govoru dotaknil tudi splošne politične situacije in vojnega položaja. Dejal je, da je edina pot končati to vojno s porazom Nemčije. Vsak drug način končanja vojne ne bo prinesel zaželjenega rezultata. On za sebe se bi sramoval biti državljani države, ki bi poskušala končati vojno s pogajanjmi brez odločilne zmage na bojišču kljub vsem grozodejstvom, ki jih je vprizorila Nemčija nad človeštvom. Za nas ostane samo ena pot in ta je: poraz Nemčije.

Dejal je, da je imela vlada pred napovedjo vojne bojazen pred ilinoiški premo-garji. Illinois je ključ premo-govne industrije na osrednjem zapadu. Vlada se je bala, da bodo pronemški agitatorji napravili svoj napad najprvo na ilinoiške premo-garje in jih hujskali na štrajk in v opoziciji proti vladi, kar jim bi morda tudi uspelo.

Dokazalo se je, da so bile bojevnosti vlade glede ilinoiških premo-garjev neopravičene, kajti kritično stanje se je kmalo ublažilo. Najnevarnejše v teh časih je razburjenje miali, da bo vojna

kmalo končana, je dejal Farrington. V Ameriki je zelo mnogo ljudi, ki mislijo, da bo ameriška armada, kadar bo v Franciji zelo močna po številu, samo zakričala nad Nemci, pa se bodo razpršili. On je mnenja, da imajo zavezniški pred seboj še zelo težko nalogo in tisti, ki mislijo drugače, imajo seveda pravico do takega mnenja.

V štirih letih vojne je Nemčija kljub zavezniški premoči, kar se tiče prebivalstva, dosegla velike uspehe, kar dokazujejo zemljevidi, kajti nemške armade so se vedno pomikale naprej kljub ilinemu zavezniškemu odporu. Bojna sreča se je obrnila šele zadnji mesec. Če smo v zadnjih štirih letih kljub silnim naporom tako malo dosegli, kako naj računamo, da bomo sedaj tako nagloma zaobrnilli navtonežje? Vojna do sedaj je pokazala, da so Nemci izvrstni bojevniki. Nemške armade imajo dobro vodstvo in so dobro preskrbljene in ne zaostajajo za zavezniškimi, kar se tiče preskrbe. Kar se tiče morale, je nemško ljudstvo tako naučeno, da verjame, da se bori za pravico in svobodo svoje države. Med njimi vlada v tem oziru tako razpoloženje, kakor med nami, to je da so prepričani v pravico svojega boja, kajti to jim uradna Nemčija vtepa že štiri leta v glavo.

Če porinemo nemške armade čez reko Reno, bodo imele za obrambo na razpolago utrdbe, ki so produkti dela 40ih let. Za zavezniške armade bo to zelo težka naloga.

Govornik je izrekel željo, naj ga nihče ne razume napačno, kajti on nima nobenih simpatij za Nemčijo. Kar želi, je dati ljudstva fakta, kakršna so resnični. Za nas je brezuspesna misel, da so Nemci na robu propada, ko nam štiriletne izkušnje dokazujejo nasprotno. Treba je, da razumemo položaj kakoršen je in po tem uredimo priprave za dosego naših ciljev v tej vojni.

To je v splošnem izvleček Farringtonovega govora.

Andrew Sprogar.

Razprave in konvenciji

(Nadaljevanje s 5. str.)

IX. Člen. Poškodbe.

Toč. 1. Za palec in kazalec naj bi se dalo za vsakega po \$50.00 in za ostale tri prste pa po \$50 a za dva od teh pa \$25; za izgubo enega teh prstov se ne izplača nobene odškodnine.

Za izgubo vida na enem očesu naj bi se izplačalo 100., a za izgubo obeh oces pa \$600.

Toč. 6. Poškodbe naj bi se izplačale šele 90 dni po vstopu v jednoto.

X. Člen.

Sklad izrednih podpor naj se črta.

XI. Člen.

Bolniški obiskovalci.

Toč. 2. "Delo in odsotnost" naj se črta.

Toč. 3. Naj se spremeni "14 dni na mesto mesec."

XII. Člen. Kazni.

Toč. 2. Naj se popravi: "od enega dneva do cele podpore."

XIII. Člen. Suspenzija.

Toč. 1. Suspenzija stopi v veljavo s 25. v tekočem mesecu in preneha s 25. prihodnjega meseca, če član poravna zaostali in tekoči asessment.

XIX. Člen. Prestopni listi.

Toč. 1. Se dostavi: "V krajih, kjer je več društev, mora član pristopiti k najbližjemu društvu.

Glede lista Prosveta, lastne tiskarne in književnega oddelka nismo naredili posebnega zaključka, ker nimamo vpogleda v te zadeve. Ako bo prihodnja konvencija videla potrebo za ustanovitev teh podjetij, naj se na podlagi poročila uprave ustanove.

ZAVETIŠČE.

Lepa ideja, ampak ako hočemo, da se ta ideja uresniči, moramo izvršiti poprej še nekaj drugega in to je, združenje naših podpornih organizacij. Ne bomo dajali posebnih nasvetov glede te ideje, pač pa priporočamo prihodnji konvenciji, naj naredi resen korak za njeno uresničenje.

Priporočamo odseku za pravila, naj vpošteva naše nasvete, posebno kar se tiče povišanja asessmenta v bolniški sklad. Da se

sednji prispevki v bolniški sklad premajhni, to lahko ve vsakdo. Vse organizacije, katere imajo centralizirano bolniško podporo, imajo višji asessment, to je od 70c. do 75c. na dolar. Ker smo predlagali, da se polovična podpora plačuje tako dolgo, dokler je član bolan, je treba tudi prispevkov zato. Do predlaganja polovične podpore, dokler je član bolan, so nas godili sledeči razlogi:

Vsako, kdor zahtaja na društvene seje, je videl koliko prošelj je prihajalo od bolnih bratov, posebno zadnje čase. Ako bi vsak član prošil zase, bi imeli kar naenkrat osem prošelj. Kaj naj naredimo z njimi? Ali naj vse zavržemo? To je za nas, ki smo z malimi izjemami vsi na tej poti, težko. Vedne posebne doklade tudi ne povzročajo dobro voljo med članstvom. Če hočemo pomagati našim trpečim bratom ter jim vsaj po možnosti nekoliko lajšati težko stanje, ni drugega izhoda kakor plačati nekaj centov več na mesec v bolniško blagajno. Mogoče bo kdo rekel: "saj imamo izredni podporni sklad." Seveda ga imamo, ampak to ni niti od daleč PODPORNi sklad, ampak je le miloščina. Ako bolnik dobi na vsake tri ali štiri mesece po \$25. potem ko mu je že potekla vsa bolniška podpora, ni to nikakršna podpora. Za življenske potrebščine je to v sedanjih draginjah premalo, a za pogin pa preveč. Ker imamo samo pri našem društvu pet takih članov, vemo, v kakšnem položaju se nahajajo člani, kateri so bolni več let. Na ta način bomo vsaj nekoliko odpravili neznosno stanje bolnikov z dolgotrajnimi boleznimi.

Eno važnih vprašanj je tudi upravni sklad; mi smo predlagali tudi v ta sklad pet centov mesečno povišanja. Vsi vemo, da uslužbenici pri naši organizaciji ne morejo delati za isto plačo kot so delali pred leti.

List se tudi pokriva iz tega sklada in sicer tednik, katerega dohiva vsak član(ica). V splošnem se je računalo, da stane list za celo leto \$1. Ker so se pa potrebščine zvišale, ga moramo sedaj računati več. Prispevki se naj razdele sledeče: Izredni podporni sklad naj se odpravi, tista dva centa pa naj gresta v upravni sklad; k temu naj se dodajo še trije centi, pa imamo pet centov. Toliko o tem.

Suspenzije po sedanjih pravilih sploh ni. Za nazaj se ne more nobenega suspendirati, za naprej pa tudi ne, kajti kakor hitro plača član vse prispevke, je zopet deležen vseh podpor. Sedanja točka ni nič drugega kakor preglavica za društvene tajnike kakor tudi glavnemu uradu.

To smo navedli, kar se nam je zdelo neobhodno potrebno. Do sedaj še nismo čitali, da bi kdo predlagal več prispevkov. A reči moramo, da se mi šidimo temu. Vse se draži, pri naši organizaciji se pa tudi ne gode čudeži. To

Ne dotikamo se vprašanj glede slatnosti, ki so v zvezi s vsakim podjetjem; hoteli smo le popraviti viti fakta, da ne bo kdo mislil, da mi koga izkoriščamo ali da sedanjji glavni odbor SNPJ; plačuje višje cene nam, kot bi jih kje drugje.

Želimo najboljših vspehov na bodoči konvenciji in ostajamo s spoštovanjem

Narodna Tiskarna.

Vas sosed morda že ve va, da je dnevnik "Prosveta" zalo prijubljen pri svojih štataljih. Opozorite ga!

Vabilo na slavnost in otvoritev dvorane

katere prirede

"Združeni Slovenci"

v Southview, Pa.,

DNE 2. SEPT. 1915.

Uljudno vabimo vsa brataka društva in slavno občinstvo te okolice, da se množičevilno udeleže te naše slavnosti. — Igrala bode slovenska godba iz Thomas Runa, Pa.

SPORED:

1. Sprejem društev od 8. do 11. dopoldne.
2. Pozdrav društvam in občinstvu.
3. Sprevod po naselbini.
4. Otvoritev dvorane.
5. Nastop govornikov br. Pieteriek in John Kvartilč.
6. Prosta zabava in ples v 8. N. Domu.

Na evidenjanje dne 2. Sept. 1915.

Za velikoštevilno vdeležbo se priporoča

ODBOR.

Naznanilo in vabilo

Čenjenem občinstvu Chicago in okolice naznanjamo, da priredi društvo "Slovenska Godba" svoje plesno veselico v ponedeljek dne 2. septembra t. l. na (Labor Day.)

Uljudno vabimo slavno slovensko občinstvo, da nas množičevilno obiščejo ta dan pri naši zabavi. Vstopnina je 25c za osebo. Zenski v spremstvu možkih so proste vstopnina. Začetek ob 2 uri popoldan. Veselica se vrši v znamenit Hoerberjevji dvorani na 21. Pl. in Bine Island Ave.

Vdeležencem zagotavljamo, da bo vsak zadovoljen, priliko bode imeli slišati najnovejšje godbene komade kot Over There, Good by Germany, Uncle Sam take care of my girl, in še več drugih.

Za obilen ples se toplo priporoča

ODBOR.

IZ GLAVNEGA URADA.

PRITOŽBE IN PROŠNJE ZA KONVENCIJO.

Ustava S. N. P. J., V. Člen "Konvencija", točka 15, se glasi: "Vse pritožbe in prošnje na konvencijo morajo biti poslani gl. tajniku najkasneje tri dni pred konvencijo, na kar jih gl. tajnik izroči pritožbenemu odseku. Vsaka pritožba in prošnja, ki pride pozneje in ki ne pride v roke odseku, se zavrne."

John Verderbar, gl. tajnik.

RAZPIS SLUŽBE.

Išče se Slovenka za pisarniške posle v gl. uradu S. N. P. J. Mora biti zmožna slovensčine in pisavi in čitavi, knjigovodstva in znati mora pisati na pisalni stroj. Prosilke naj navedejo v ponudbi, koliko zahtevajo plače. Vse ponudbe se naj pošljejo na: John Verderbar 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Račun za mesec July, 1918.

Table with columns: Dr. števil., Dohodki, Izdatki. Lists financial data for July 1918.

Table with columns: Dr. števil., Dohodki, Izdatki. Lists financial data for July 1918.

Naznanila in vabila

Bessemer, Mich. — Pozivam člane društva Bratska Sluga, št. 236, SNPJ, da se udeležijo prihodnje seje dne 1. septembra ob 2. popoldne v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bo več važnih stvari, zato je vaša navzočnost na seji potrebna. Ker bo to zadnja seja pred konvencijo, se je udeležite polnoštevilno. — Frank Jelič, tajnik.

La Salle, Ill. — Društvo Triglav, št. 2, SNPJ, obhaja letos 15 letnico obstanka. Ob tej priliki priredi društvo dne 2. septembra (Delavski dan) veliko veselico v Slov. nar. domu. — Točno ob 2. popoldne se prične parada iz prostorov Slov. nar. doma s godbo na čelo, katere naj se udeležijo vsi člani društva. Vsa naj pride z regali. Kdor želi se nima, jo lahko kupi pri tajniku. — Društveni sklep je, da mora vsak član ali članica društva vzeti za \$1 vrednost kupovon, ki se zamenjajo na dan veselice pod "odrom". Prijelivite s seboj vaše prijatelje in znance, kajti za bavo bo za vse dovolj. Kdor želi zapraviti par kvodrov v korist društvene blaginje, to lahko stori na kegljišču, ali pa pri "bari pod odrom". Katerim pa je bolj pri srcu Dom, ga imajo grliko podpisati pri "tadolgi barji". — Tajnik.

Eveleth, Minn. — Na seji društva Napredok, št. 69, dne 4. avgusta smo vzel v pretres več važnih zadev in tudi točko, kako pridobiti članstvo na boljše in rednejše udeleževanje seje. Imamo člane, ki se niso udeležili seje že 8 mesecev. Sklep zadnje društvene seje je, da se bo v bodoče vsakega, ki se ne bo udeležil vsaj vsake tretje redne seje, kaznovalo z enomesečno suspenzijo, kakor določajo pravila. — Na prihodnji seji, ki bo zadnja pred konvencijo, se bo dalo navodila delegatu. Udeležite se bo polnoštevilno, da ne bo potem nepotrebne "kikanja". — Naznanjam tudi članstvu našega društva, da smo sklenili sodelovati v paradi društva Sv. Petra S. H. Z. dne 18. avgusta ob 6:30 zvečer. Pohod se bo vršil na postajo kjer bodo sprejeli delegate S. H. Zvečer. Člani društva, udeležite se tega pohoda polnoštevilno. — Zbiramo se v navadnih prostorih. — Jacob Ambrožič, predsednik.

Canonsburg, Pa. — Na zadnji seji društva Postojnska Jama, št. 138, S. N. P. J. je bilo sklenjeno, da se morajo vsi člani udeležiti prihodnje seje dne 18. avgusta. Rešiti bomo morali več izrednih in nedokončenih stvari. Kdor se je ne udeležil bo kaznovan po sklepu društvene seje. — Naznanjam tudi, da mora članstvo našega društva prispevati mesec avgusta po 5c v društveno blaginjo. — Tajnik.

Marguerite, Pa. — Opozorjam članstvo društva Napredni Bratje, št. 330, SNPJ, naj se redneje udeležujejo društvenih sej, ki se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata J. Zafatta. Sklep seje, ki se je vršila dne 3. avgusta, je, da se bo člani, ki zanevarajo udeleževanje društvenih sej, suspendiralo od bolniške podpore. Da se izognete neprilikam in da ne boste nazaj krivili vse odgovornosti tajnika, vam priporočam, da upoštevate sklep društvene seje. — Ako se članstvo ne mudi udeleževati se, so potemtakem ne potrebne, kajti zbiramo se lahko po bare tudi ob drugih prilikah. Za jedinstvo in društveni napredki je polnoštevilno udeleževanje društvenih sej absolutna potreba. Čim številnejša je udeležba, boljše uspeva društvo in kar je glavno, tudi moči kritičnega izvenc seje brez sklope društva in njegovega "indika". — Razume se, da se na udeleževanje društvenih sej ne more siliti bolne in oddaljene člane. — John Zafatta.

Chicago, Pullman, Ill. — Slovensko občinstvo iz Chicago, Ill., Chicago, Pullman in okolice vabimo na veselico, ki bo priredi slovensko pevsko društvo Slov. nar. doma na Delavski dan dne 2. septembra v dvorani J. Kazimirka, 124. cesta in Green Ulica v West Pullmanu. Vstopnina 15c za osebo, ki je namenjena v humanitarne vršne in v prid Slovenskega republikanskega združenja. Vsi deli tega prirediteljskega odbora se naše privredne od strani slovenskega občinstva, kakor tudi bratov Hrvatov in Srbov. Za dobro postrežbo in prijetno bivanje bo preskrbljeno. — Godbene točke bo prepevali slovenski tamburaški zbor Lira iz Chicago. Na veporedu bodo tudi pevke točke. — Odbor.

Table with columns: Dr. števil., Dohodki, Izdatki. Lists financial data for July 1918.

Stanton, Ill. — Naznanjam članstvu društva Stantonski Slovenci, št. 242, SNPJ, kateri niso bili navzoči na izredni seji 28. julija, sledeče: Društva Stantonski Slovenci, št. 242, S. N. P. J., št. 1, SNPJ, št. 65, SDPZ in Slovensko kulturno in zabavno društvo so soglasno sklenili nabaviti dve skupni zastavi, eno slovensko in ameriško. — Apellrang na društva v Beaulu, Mont Olive, Worden ali Livingstonu, naj ne prejeljo zabav ali drugih prireditev dop 1. septembra. Ako bo slučajno ta dan slabo vreme, potem bomo priredili na Delavski dan (Labor Day) dne 2. septembra velik piknik, na katerem bomo izvršili slavnostno razvito skupnih zastav v parku brata Zorkota (Meier Crossing). Vsa sataščajni spored bomo objavili pravčasno v letakih. — Za vestransko dobro postrežbo bo preskrbljeno. — V zadnji odbor društvenih društev. — V našem naznanilu se pomotoma izpustilo društvo št. 65, SDPZ. Izpremečili so tudi Beaul v Beauland, kar je nepravično. Toliko v pojasnilo. — John Lipovah, tajnik.

Johnstown, Pa. — Slovensko in drugo jugoslovansko občinstvo vabimo na veliki piknik, ki ga priredi organizacija Združenih slovenskih društev za Johnstown in okolice dne 25. avgusta v prid Slovenskega republikanskega združenja. Piknik se bo vršil na prijaznem prostoru na Maxhomu (Constable Hill) poleg obilne ceste. Na tem pikniku bodo zastopana vsa društva pridruženja Slov. rep. združenja in središnji Pennsylvania in pričakuje se ogromno udeležbo. Za vsakovrstno zabavo in dobro postrežbo bo preskrbljeno. — Pripravljalni odbor.

Chisholm, Minn. — Pozivam članstvo društva Slovenski Rudar, št. 110, S. N. P. J., naj se polnoštevilno udeležijo seje dne 18. avgusta ob 9. popoldne. Na dnevnem redu bo poleg drugih važnih točk tudi razpravljanje o VII. redni konvenciji naše države. Udeležite se to seje vsi, kajti sedaj imate še čas priti na dan s koristnimi nasveti našemu delegatu. Boljše je delati za propeh društva in za izboljšanje sistema pri naši naprednosti sedaj, kot se pa jeziti čez zaključke konvencije šele potem, ko je že pozno. — Lati dan, to je 18. avgusta bomo priredili tudi veselico, ki se prične ob 8. zvečer v finski dvorani. Dobitek veselice je namenjen v dobrodelne namene. Bratska društva in drugo slovensko občinstvo vabimo na obilno udeležbo. Za dobro postrežbo in zabavo bo preskrbljeno. — F. Klun, tajnik.

Collinwood, O. — Naznanjam članstvu društva Mir, št. 142, SNPJ, da se je na zadnji redni seji sklenilo, da mora vsak član prispevati 10c v društveno blaginjo mesec avgusta v pokritje avto št. 28.40, ki smo jo darovali pogorelem članom društva Dobro Došli, šte. 79, v Cle Klumu, Wash. To svoto smo poslali gl. tajniku, da jo pošlje na določeno mesto. Člani, kateri niste bili navzoči na zadnji seji, vzemite to na znanje. — Vinko Blaško, tajnik.

Chisholm, Minn. — Vsem društvom in posameznim darovalcem se najpriporoča zahvaliti za izdatno pomoč, katero so mi dali v mojem žalostnem stanju. Zahvaljujem se tudi tajniku društva št. 110, SNPJ, ki mi je mnogo pripomočil do take lepoga uspeha. Društvo so slednja društva, vsa SNPJ. št. 2, št. 4, št. 3, št. 5, št. 21, št. 22, št. 27, št. 28, št. 29, št. 30, št. 31, št. 32, št. 33, št. 34, št. 35, št. 36, št. 37, št. 38, št. 39, št. 40, št. 41, št. 42, št. 43, št. 44, št. 45, št. 46, št. 47, št. 48, št. 49, št. 50, št. 51, št. 52, št. 53, št. 54, št. 55, št. 56, št. 57, št. 58, št. 59, št. 60, št. 61, št. 62, št. 63, št. 64, št. 65, št. 66, št. 67, št. 68, št. 69, št. 70, št. 71, št. 72, št. 73, št. 74, št. 75, št. 76, št. 77, št. 78, št. 79, št. 80, št. 81, št. 82, št. 83, št. 84, št. 85, št. 86, št. 87, št. 88, št. 89, št. 90, št. 91, št. 92, št. 93, št. 94, št. 95, št. 96, št. 97, št. 98, št. 99, št. 100, št. 101, št. 102, št. 103, št. 104, št. 105, št. 106, št. 107, št. 108, št. 109, št. 110, št. 111, št. 112, št. 113, št. 114, št. 115, št. 116, št. 117, št. 118, št. 119, št. 120, št. 121, št. 122, št. 123, št. 124, št. 125, št. 126, št. 127, št. 128, št. 129, št. 130, št. 131, št. 132, št. 133, št. 134, št. 135, št. 136, št. 137, št. 138, št. 139, št. 140, št. 141, št. 142, št. 143, št. 144, št. 145, št. 146, št. 147, št. 148, št. 149, št. 150, št. 151, št. 152, št. 153, št. 154, št. 155, št. 156, št. 157, št. 158, št. 159, št. 160, št. 161, št. 162, št. 163, št. 164, št. 165, št. 166, št. 167, št. 168, št. 169, št. 170, št. 171, št. 172, št. 173, št. 174, št. 175, št. 176, št. 177, št. 178, št. 179, št. 180, št. 181, št. 182, št. 183, št. 184, št. 185, št. 186, št. 187, št. 188, št. 189, št. 190, št. 191, št. 192, št. 193, št. 194, št. 195, št. 196, št. 197, št. 198, št. 199, št. 200, št. 201, št. 202, št. 203, št. 204, št. 205, št. 206, št. 207, št. 208, št. 209, št. 210, št. 211, št. 212, št. 213, št. 214, št. 215, št. 216, št. 217, št. 218, št. 219, št. 220, št. 221, št. 222, št. 223, št. 224, št. 225, št. 226, št. 227, št. 228, št. 229, št. 230, št. 231, št. 232, št. 233, št. 234, št. 235, št. 236, št. 237, št. 238, št. 239, št. 240, št. 241, št. 242, št. 243, št. 244, št. 245, št. 246, št. 247, št. 248, št. 249, št. 250, št. 251, št. 252, št. 253, št. 254, št. 255, št. 256, št. 257, št. 258, št. 259, št. 260, št. 261, št. 262, št. 263, št. 264, št. 265, št. 266, št. 267, št. 268, št. 269, št. 270, št. 271, št. 272, št. 273, št. 274, št. 275, št. 276, št. 277, št. 278, št. 279, št. 280, št. 281, št. 282, št. 283, št. 284, št. 285, št. 286, št. 287, št. 288, št. 289, št. 290, št. 291, št. 292, št. 293, št. 294, št. 295, št. 296, št. 297, št. 298, št. 299, št. 300, št. 301, št. 302, št. 303, št. 304, št. 305, št. 306, št. 307, št. 308, št. 309, št. 310, št. 311, št. 312, št. 313, št. 314, št. 315, št. 316, št. 317, št. 318, št. 319, št. 320, št. 321, št. 322, št. 323, št. 324, št. 325, št. 326, št. 327, št. 328, št. 329, št. 330, št. 331, št. 332, št. 333, št. 334, št. 335, št. 336, št. 337, št. 338, št. 339, št. 340, št. 341, št. 342, št. 343, št. 344, št. 345, št. 346, št. 347, št. 348, št. 349, št. 350, št. 351, št. 352, št. 353, št. 354, št. 355, št. 356, št. 357, št. 358, št. 359, št. 360, št. 361, št. 362, št. 363, št. 364, št. 365, št. 366, št. 367, št. 368, št. 369, št. 370, št. 371, št. 372, št. 373, št. 374, št. 375, št. 376, št. 377, št. 378, št. 379, št. 380, št. 381, št. 382, št. 383, št. 384, št. 385, št. 386, št. 387, št. 388, št. 389, št. 390, št. 391, št. 392, št. 393, št. 394, št. 395, št. 396, št. 397, št. 398, št. 399, št. 400, št. 401, št. 402, št. 403, št. 404, št. 405, št. 406, št. 407, št. 408, št. 409, št. 410, št. 411, št. 412, št. 413, št. 414, št. 415, št. 416, št. 417, št. 418, št. 419, št. 420, št. 421, št. 422, št. 423, št. 424, št. 425, št. 426, št. 427, št. 428, št. 429, št. 430, št. 431, št. 432, št. 433, št. 434, št. 435, št. 436, št. 437, št. 438, št. 439, št. 440, št. 441, št. 442, št. 443, št. 444, št. 445, št. 446, št. 447, št. 448, št. 449, št. 450, št. 451, št. 452, št. 453, št. 454, št. 455, št. 456, št. 457, št. 458, št. 459, št. 460, št. 461, št. 462, št. 463, št. 464, št. 465, št. 466, št. 467, št. 468, št. 469, št. 470, št. 471, št. 472, št. 473, št. 474, št. 475, št. 476, št. 477, št. 478, št. 479, št. 480, št. 481, št. 482, št. 483, št. 484, št. 485, št. 486, št. 487, št. 488, št. 489, št. 490, št. 491, št. 492, št. 493, št. 494, št. 495, št. 496, št. 497, št. 498, št. 499, št. 500, št. 501, št. 502, št. 503, št. 504, št. 505, št. 506, št. 507, št. 508, št. 509, št. 510, št. 511, št. 512, št. 513, št. 514, št. 515, št. 516, št. 517, št. 518, št. 519, št. 520, št. 521, št. 522, št. 523, št. 524, št. 525, št. 526, št. 527, št. 528, št. 529, št. 530, št. 531, št. 532, št. 533, št. 534, št. 535, št. 536, št. 537, št. 538, št. 539, št. 540, št. 541, št. 542, št. 543, št. 544, št. 545, št. 546, št. 547, št. 548, št. 549, št. 550, št. 551, št. 552, št. 553, št. 554, št. 555, št. 556, št. 557, št. 558, št. 559, št. 560, št. 561, št. 562, št. 563, št. 564, št. 565, št. 566, št. 567, št. 568, št. 569, št. 570, št. 571, št. 572, št. 573, št. 574, št. 575, št. 576, št. 577, št. 578, št. 579, št. 580, št. 581, št. 582, št. 583, št. 584, št. 585, št. 586, št. 587, št. 588, št. 589, št. 590, št. 591, št. 592, št. 593, št. 594, št. 595, št. 596, št. 597, št. 598, št. 599, št. 600, št. 601, št. 602, št. 603, št. 604, št. 605, št. 606, št. 607, št. 608, št. 609, št. 610, št. 611, št. 612, št. 613, št. 614, št. 615, št. 616, št. 617, št. 618, št. 619, št. 620, št. 621, št. 622, št. 623, št. 624, št. 625, št. 626, št. 627, št. 628, št. 629, št. 630, št. 631, št. 632, št. 633, št. 634, št. 635, št. 636, št. 637, št. 638, št. 639, št. 640, št. 641, št. 642, št. 643, št. 644, št. 645, št. 646, št. 647, št. 648, št. 649, št. 650, št. 651, št. 652, št. 653, št. 654, št. 655, št. 656, št. 657, št. 658, št. 659, št. 660, št. 661, št. 662, št. 663, št. 664, št. 665, št. 666, št. 667, št. 668, št. 669, št. 670, št. 671, št. 672, št. 673, št. 674, št. 675, št. 676, št. 677, št. 678, št. 679, št. 680, št. 681, št. 682, št. 683, št. 684, št. 685, št. 686, št. 687, št. 688, št. 689, št. 690, št. 691, št. 692, št. 693, št. 694, št. 695, št. 696, št. 697, št. 698, št. 699, št. 700, št. 701, št. 702, št. 703, št. 704, št. 705, št. 706, št. 707, št. 708, št. 709, št. 710, št. 711, št. 712, št. 713, št. 714, št. 715, št. 716, št. 717, št. 718, št. 719, št. 720, št. 721, št. 722, št. 723, št. 724, št. 725, št. 726, št. 727, št. 728, št. 729, št. 730, št. 731, št. 732, št. 733, št. 734, št. 735, št. 736, št. 737, št. 738, št. 739, št. 740, št. 741, št. 742, št. 743, št. 744, št. 745, št. 746, št. 747, št. 748, št. 749, št. 750, št. 751, št. 752, št. 753, št. 754, št. 755, št. 756, št. 757, št. 758, št. 759, št. 760, št. 761, št. 762, št. 763, št. 764, št. 765, št. 766, št. 767, št. 768, št. 769, št. 770, št. 771, št. 772, št. 773, št. 774, št. 775, št. 776, št. 777, št. 778, št. 779, št. 780, št. 781, št. 782, št. 783, št. 784, št. 785, št. 786, št. 787, št. 788, št. 789, št. 790, št. 791, št. 792, št. 793, št. 794, št. 795, št. 796, št. 797, št. 798, št. 799, št. 800, št. 801, št. 802, št. 803, št. 804, št. 805, št. 806, št. 807, št. 808, št. 809, št. 810, št. 811, št. 812, št. 813, št. 814, št. 815, št. 816, št. 817, št. 818, št. 819, št. 820, št. 821, št. 822, št. 823, št. 824, št. 825, št. 826, št. 827, št. 828, št. 829, št. 830, št. 831, št. 832, št. 833, št. 834, št. 835, št. 836, št. 837, št. 838, št. 839, št. 840, št. 841, št. 842, št. 843, št. 844, št. 845, št. 846, št. 847, št. 848, št. 849, št. 850, št. 851, št. 852, št. 853, št. 854, št. 855, št. 856, št. 857, št. 858, št. 859, št. 860, št. 861, št. 862, št. 863, št. 864, št. 865, št. 866, št. 867, št. 868, št. 869, št. 870, št. 871, št. 872, št. 873, št. 874, št. 875, št. 876, št. 877, št. 878, št. 879, št. 880, št. 881, št. 882, št. 883, št. 884, št. 885, št. 886, št. 887, št. 888, št. 889, št. 890, št. 891, št. 892, št. 893, št. 894, št. 895, št. 896, št. 897, št. 898, št. 899, št. 900, št. 901, št. 902, št. 903, št. 904, št. 905, št. 906, št. 907, št. 908, št. 909, št. 910, št. 911, št. 912, št. 913, št. 914, št. 915, št. 916, št. 917, št. 918, št. 919, št. 920, št. 921, št. 922, št. 923, št. 924, št. 925, št. 926, št. 927, št. 928, št. 929, št. 930, št. 931, št. 932, št. 933, št. 934, št. 935, št. 936, št. 937, št. 938, št. 939, št. 940, št. 941, št. 942, št. 943, št. 944, št. 945, št. 946, št. 947, št. 948, št. 949, št. 950, št. 951, št. 952, št. 953, št. 954, št. 955, št. 956, št. 957, št. 958, št. 959, št. 960, št. 961, št. 962, št. 963, št. 964, št. 965, št. 966, št. 967, št. 968, št. 969, št. 970, št. 971, št. 972, št. 973, št. 974, št. 975, št. 976, št. 977, št. 978, št. 979, št. 980, št. 981, št. 982, št. 983, št. 984, št. 985, št. 986, št. 987, št. 988, št. 989, št. 990, št. 991, št. 992, št. 993, št. 994, št. 995, št. 996, št. 997, št. 998, št. 999, št. 1000.

Nokomis, Ill. — 8 tem odgovarjam na vsa pisma s darili, katero so mi blagovoljno poslali cenjena društva na moje prošnje. — Kar se tiče moje težbe proti družbi za odškodnino, sem dobi med časom, ko sem razposlal pisma na društva, v katerih sem apeliral za pomoč, od mojega odvetnika poročilo, da je obravnava preložena do meseca novembra. Ako bi mi prijatelji in članstvo SNPJ, ne prisločili na pomoč, bi bil pripravljen vzeti vsako odškodnino, katero bi mi ponujala družba. B podporo ste mi pa pomagali da mi bo še v nadalje omogočeno voditi boj proti družbi, da mi bo morala končno plačati odškodnino, kakor določajo zakoni. Na moje prošnje so se odzvala sledeča društva: št. 2, št. 3, št. 4, št. 5, št. 6, št. 7, št. 8, št. 9, št. 10, št. 11, št. 12, št. 13, št. 14, št. 15, št. 16, št. 17, št. 18, št. 19, št. 20, št. 21, št. 22, št. 23, št. 24, št. 25, št. 26, št. 27, št. 28, št. 29, št. 30, št. 31, št. 32, št. 33, št. 34, št. 35, št. 36, št. 37, št. 38, št. 39, št. 40, št. 41, št. 42, št. 43, št. 44, št. 45, št. 46, št. 47, št. 48, št. 49, št. 50, št. 51, št. 52, št. 53, št. 54, št. 55, št. 56, št. 57, št. 58, št. 59, št. 60, št. 61, št. 62, št. 63, št. 64, št. 65, št. 66, št. 67, št. 68, št. 69, št. 70, št. 71, št. 72, št. 73, št. 74, št. 75, št. 76, št. 77, št. 78, št. 79, št. 80, št. 81, št. 82, št. 83, št. 84, št. 85, št. 86, št. 87, št. 88, št. 89, št. 90, št. 91, št. 92, št. 93, št. 94, št. 95, št. 96, št. 97, št. 98, št. 99, št. 100, št. 101, št. 102, št. 103, št. 104, št. 105, št. 106, št. 107, št. 108, št. 109, št. 110, št. 111, št. 112, št. 113, št. 114, št. 115, št. 116, št. 117, št. 118, št. 119, št. 120, št. 121, št. 122, št. 123, št. 124, št. 125, št. 126, št. 127, št. 128, št. 129, št. 130, št. 131, št. 132, št. 133, št. 134, št. 135, št. 136, št. 137, št. 138, št. 139, št. 140, št. 141, št. 142, št. 143, št. 144, št. 145, št. 146, št. 147, št. 148, št. 149, št. 150, št. 151, št. 152, št. 153, št. 154, št. 155, št. 156, št. 157, št. 158, št. 159, št. 160, št. 161, št. 162, št. 163, št. 164, št. 165, št. 166, št. 167, št. 168, št. 169, št. 170, št. 171, št. 172, št. 173, št. 174, št. 175, št. 176, št. 177, št. 178, št. 179, št. 180, št. 181, št. 182, št. 183, št. 184, št. 185, št. 186, št. 187, št. 188, št. 189, št. 190, št. 191, št. 192, št. 193, št. 194, št. 195, št. 196, št. 197, št. 198, št. 199, št. 200, št. 201, št. 202, št. 203, št. 204, št. 205, št. 206, št. 207, št. 208, št. 209, št. 210, št. 211, št. 212, št. 213, št. 214, št. 215, št. 216, št. 217, št. 218, št. 219, št. 220, št. 221, št. 222, št. 223, št. 224, št. 225, št. 226, št. 227, št. 228, št. 229, št. 230, št. 231, št. 232, št. 233, št. 234, št. 235, št. 236, št. 237, št. 238, št. 239, št. 240, št. 241, št. 242, št. 243, št. 244, št. 245, št. 246, št. 247, št. 248, št. 249, št. 250, št. 251, št. 252, št. 253, št. 254, št. 255, št. 256, št. 257, št. 258, št. 259, št. 260, št. 261, št. 2

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Sedaj je čas naročiti **F HRENOLA FONOGRAF** od edine slovenske in rojstnega dobro poznane domače tvrdke **Frank Hren & Co.** 348-358 N. State Street CHICAGO, ILLINOIS V ZALOGI IMAMO TUDI PLOŠČE **PIŠITE PO CENIK.** Sprejemamo Liberty Bonds.

Delo za premogarje. Koks vleči. Navadne delavce. Premogarji zaslužijo dnevno — 5.50 do 8 dolarjev. Vleči koks iz peči zaslužijo dnevno — 5 do 6 dolarjev. Navadni delavci zaslužijo dnevno \$3.30 do \$4.15. — 8 urno delo. — Uprava tako v sledečih krajih: Latrobe, Mt. Pleasant, Connellsville, Uniontown, Pa. — Vsi ti prostori so blizu Maasontown in Fairchance, Pa. **H. C. FRICK COKE CO., SCOTSDALE, PA.**

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Sopne in stenske ure, prstane in medaljone vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapustnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo sitarstvo po nizki ceni.

PODRUŽNICA **COLUMBIA GRAMOFONOV**

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno upražajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Srajce Velika zaloga
moških srajc \$1.00 do \$2.50
Svilene srajce \$3.00 do \$6.00
Predno kaj kupite oglejte si našo trgovino.

OBLEKE
Izdelujemo moške obleke po meri zaloga inozemskega i tujezemskega blaga. Vedno nizke cene.

Klobuki najnovejši
černi, sivi, zeleni, rujavni in modri 2.00 2.50 3.00 3.50 4.00

Belaj & Močnik 6205 St. Clair ave Cleveland, Ohio

Frank Scurich

"REALTOR"
Telefon 72 W. Bridgeville, BRIDGEVILLE, PA.

Imam na prodaj nad 300 stavbinih zemljišč v Bridgeville, Pa., in okolici. Cene stavb (lotov) so od \$275.00 do \$750.00. Pogoj so zelo ugodni, lahko izplačujete na mesečne obroke. V mestu in okolici je veliko Slovencev in drugih Slovanov, ki so že kupili zemljišča in hiše od mene, ter z nakupom so zadovoljni. Tu in v okolici lahko dobite delo v premogovih rovih in tovarnah. Mesto lepo raste in ima bodočnost. Delo se lahko dobi. To mesto je v bližini velikega mesta Pittsburgh, Pa., in v tem mestu se vstavi dnevno do 30 vlakov. Na prodaj imam tudi več hiš s stavbišči, katere se prodajo na lahka odplačila. Vi veste, da je stanarina vsak dan višja in se težko dobe stanovanja, torej je najboljšje, če kupite svoj dom, cene grede gor vsak dan, torej ne odlašajte z nakupom. Lahko se pripravite pri mojih odjemalcih, vsi so zadovoljni. Pišite takoj za pojasnila, ki vam jih dam radovolje. — Kot javni notar sem vam vedno na razpolago. Zavarujem tudi posestva in pohištvo proti ognju. Pišite ali pa pridite osebno k meni, kajti prepričan sem, da se ne bošete kesaali, ako stopite z menoj kot Slovanom v direktno zvezo.

KAM SE BODETE OBRNILI,

kadar delate ugovore, pogodbe, zaprisežene izjave ali razne druge dokumente ki spadajo v notarski posel. Kdo vam bo tolnačil na sodnji, pri mirnovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali prikriti, potrebujete človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,

javni notar in tolnač

soba 102 Bakewell Bldg., cor Diamond & Grant Sts., (nasproti Court Housa) Pittsburgh, Pa.

Telefon urada Court 3458. Telefon na domu Fisk 1931 J.

Piše **GREGOR KOROBAC** pl. **GAJŽLA.**

Dolgo sem verjel, da stara Avstrija ni več tista kot je bila. Pikelhavbe so jo preplavile in celi gozdovi visle so jo pokrili v zadnjih starih letih. Turki delajo "mir" po slovenskih pokrajinah in edine ptice pevke, ki gnezdirjo po črnorumenih logih po krokarji, kateri so vajeni igrati vlogo undertakerjev. Ata v Berlinu molijo tavelike litanije, Korl in "njegovi narodi" pa smejo reči samo—amen! Svoječasno so bili poredneži tepeni z biči, zdaj so pa s škorpipioni. Vsa poročila so kazala, da je stara grešnica prijedrala še par sto milj bližje Belecubovi farni in da je Mr. Lucifer že poslal svoje ibljatarje in eksektarje, da zarubijo vse, kar ima količkaj vrednosti. Skratka, vse nevtalne in sovražne duše (prijateljskih za Avstrijo ni več) so se strinjale v tem, da stara Avstrija več ne eksistira. Jaz grem rad vsaki stvari do dna (celo v salunu), zato sem zakrmaril mojo značno barko naravnost na Dunaj, da pronajdem koliko je na stvari resnice. Kur pa sem tam videl, me je popolnoma prepričalo, da stara "Zefa" Avstrija še živi, ker je zmožna kazati eno svojih najbolj tipičnih lastnosti. Saj se vendar poslani v avstrijskem državnem zboru še tepejo kakor so se tepli v nekdanjih lepih dneh! To je pristno avstrijsko in kogar medsebojno kľofutanje državnih poslancev ne prepriča o življenju najbolj znanih in obudovanih avstrijskih špecijalitet, ta enostavno ne pozna zgodovine. Slišal sem celo pravi, da bo Korl vpeljal pristno avstrijsko odlikovanje ali red namreč "red državnozbornih klofut." Idealna ideja, kaj ne! Ko sem frfotal nad Pratom, sem postlkal čevljarskega vajenca, ki je na vse grlo žingal tisto gijlivo: "O du mein Oesterreich, Oesterreich", bolj na tihem je pa pristavil: Soll dich der Teufel hollen, Teufel hollen. Saj fant nima tako slabih idej, sem si mislil, in zelo verjetno je, da ga Mr. Vrag usliši!

Spotoma sem se malo vstavil somewhere in France, da se kaj pogovorim z mojim pečlarskim sobratom Ogrinčevim Ludvikom, ki je ravno mazal strojo puško, da bo bolj gladko žvižgala Tevtanom rakovo koračnico proti Berlinu. Pravil sem mu, da so pasji dnevi v Chicagi tako pasji, da bi marsikdo smatral kot nekakšen priboljšek, če bi mogel tuintam skobacati v hladen zakop, pa magari če je v Franciji. Tožil sem mu tudi o pokvarjenem pečlarskem želodcu in o pokvarjenih uspeh pri solčnih rožah. Nazadnje sem mu še povedal da kaže "service flag" v oknu gl. urada S. N. P. J. že 214 zvezd in da se bodo zvezde v tem kot v drugih oknih množile, kakor če gledaš v nebo na kresni večer. Tisoči in milijoni teh zvezd se bodo strnili v pravo "rimski cesto", ki bo peljala do Berlina in še naprej tako dolgo, da bo tudi Sloveniji zablestela "zlata zvezda srečnih dni."

Ko sem se vrnil v Chicago, so naši slavni meščani še vedno obhajali milostopolne praznike pasjih dni. S svečanim obrazom sem se naslonil na baro in se poslužil odpustkov kot sem videl drugé. Samo par vaj je bilo treba, pa so se posmodili najhujši grehi, vest me je nehala peči in takoj sem lažje dihal. Ogledam se malo okoli in pri stranski mizici postaje, "ki je za nas težek križ nosil", opazim zgrevenega prijatelja, ki je pred meseci bil duša vsake vesele družbe, zdaj pa je izgledal kot deseti Pišmeuhov brat. Pri bogovih, kaj pa ti je", se zavzamem, "ali so te svečanosti pasjih dni tako zdelale, da se držiš kot nihče, ti, ki si bil vedno tak fant od fare?" "Yes", se obrezne zgrevani grešnik, "lahko je vam se norčevati, ko praznujete pasje dni samo par tednov v letu, jaz jih imam pa še cele dolge mesece in konec ni videti nikjer!" Po tej mučeniški izjavi se je obr-

nil v zid in ni več hotel odgovarjati. Ko sem vprašujoče pogledal okolistoječe, se oglasi tovariš Dolfe in pravi: "Pusti ga, revež je in vsega je kriva nesrečna ljubezep." "O bataljon ostrizenih baekov", se zavzamem jaz, "taka je torej ta reč; fant se je torej zaljubil, punca ga pa ni marala in ga je pustila!" "Ej, saj me ne razumeš", povzame Dolfe, "punca ga je marala in ga je vzela, neizogibni pasji dnevi so pa sledili. That's why! — Kaj boš pil?" Gajžla.

Važni vzroki.

Ako je bilo eno zdravilo povolji ljudstvu skozi 30 let, tedaj mprajo biti zelo važni vzroki, zakaj so bolniki imeli vedno toliko zagnosti v to zdravilo. Trinerjevo grenko vino je nadvse poznano in zelo priljubljeno zdravilo zadnjih trideset let. In zakaj! To pa vsled tega, ker vsacega zadovolji, je zelo prijazno za vživanje in vsebuje visoke vrline zdravilne zmožnosti. Za vse želočne nerednosti, zaprtnico, neprebavnost, zabasanosť, tujerobnost, glavobol, nervoznost, splošno oslabeledost, itd., katere hitro prenehajo po vživanju tega zdravilnega vina. Naša odredba je: Da vas lahko vsak čas gledamo iz obraza v obraz. Mi rabimo najboljša grenka zelišča in slavno ruderče vino za izdelovanje Trinerjevega grenkega vina. To je povod, da ima toliko tisočakov svojih prijateljev. Stane \$1.10. Dobi se v lekarnah. Triners Liniment je izvrstno zdravilo brez enakosti. Poskusite ga pri trganju, nevralgiji, bolečem hrbtu, zvinjenosti, oteklinah itd. Stane 35 in 65c v lekarnah. Po pošti pa 45 in 75c. Jos. Triner Company, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Avertis.)

AVGUST ZAJC

Gostilna in Palm Garden
500 National Ave., Milwaukee, Wis.

Imam na razpolago posebne sobe in prenočišča za potujoče rojake. Točna in dobra postrežba.

NAZNANILO!

Vsim cenj. odjemalcem tem potom naznanjam, da nisem še izvišal cen mojim zdravilom kljub temu, da so se razne snovi, iz katerih so narejena, izdatno podražile. Celi ta mesec pošiljam še jedno škatuljo ali steklenico navedenih zdravil za \$1.00 in 5 za \$4.00. PARTOLA za želodec in neredno stolico. PARTO GLORY za jačanje krvi in živcev. PARTO LIRO zoper glavobol. PARTO WILL za bolezní selodca. PARTO COUGH zoper kašelj in pijučne bolezni. PARTOLIN zoper izpadanje las. RUMATIN PARTO PAIN zoper revmatizem in kostobol. PARTO CREAM & PARTO SOAP zoper mazulje in pege po licu. PARTO SWEAT zoper potenje nog. ELA WATER zoper osvelce las. PARTO CYL zoper mazulje in srbenje šivota i. t. d. TRIPLETS st. 2, 3, in 4. 1 škat \$1.00, 6 \$5.00. ZDRAVILNO VINO 1 stek. \$1.00 — 6 stek. \$5.00. Obširnej cenik (knjigo "Pot k zdravju") pošljem zastoj in poštne prosto. Pišite takoj na:

The Partos Pharmacy.
140—2nd Ave., New York, N. Y.

Glavni urad Tel. Lawndale 3008
Svobodno in posojilno društvo "FRILAD",
FRANK KRENEK
IZVETA POSTREŽBA
vogal 27. ulice in Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

CAS.

Edina Slovenska revija
lahaja mesečno na 36 straneh
in velja za vse leto \$2.
Cas, 2711 S. Millard Ave,
Chicago, Ill.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000. Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preds. Em. Berenek, podpreds.

Adof J. Krasa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing Housa". V zvezi s poštno hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave., vogal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.

Imam v zalogi nove kranjake in nemake harmonike, trivrstne, dvoglasne, z ravnim okovanim držajem, delane natančno po LUBASOVEM NACINU; kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, kakerinogakoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčege itd.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place,
BROOKLYN, - - N. Y.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črne danke." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stars in onemogla leta. Vsak slovek mora paziti in hraniti, ke le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko ceni kot temeljni kamen poslojpa za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pameti narodni izrek ki pravi: "Zrno do srna pogača: kamen na kamen palača". Najtežje je početek ali brea podetka ni nikdar ničesar. Zatorej pričnite vlagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolara dobite vašo bančno knjižico. Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 4% obresti od njega. Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko. Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v zajem varna hranilne predale. Sprejemo upise za parohodno potovanje v staro domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloge in prebitok znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in jed. Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošiljamo zastoj. **F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.**

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2146-45-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon
5920 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.

ima bogato zalogo najfinejših brivnih britev, nožev, škarij itd. Popravlja in brusi vse to v stroko spadajoče stvari, kakor tudi puške in samokrese. Edina slovenska tvrdba te stroke v Združenih državah. Sprejema naročila tudi izven Clevelanda. Delo solidno in jamčeno — zmerne cene. **SVOJI K SVOJIMI!**

POZOR ROJAKI!

Spočaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verižice, privreke, prstane, itd., kakor tudi šenske ure, verižice, zapustnice, zapustne ure, lavalirje, uhane broške itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj postreženi in s najnižjimi cenami. V zalogi imam tudi prstane, privreke, broške, igle itd. različnih Jednot in Zvez. Vsak kos robe je prodan pod garantijo.

FRANK STONICH (zlatar),
7 W. MADISON ST.,
CHI. SAV. BANK BLDG. (Room 605) CHICAGO, ILLINOIS.